

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 55

Hej alla,

Nyhetsbrev 55 kommer nu som det sjätte brevet år 2024, detta enligt vår månadsplan.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbrev tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 22: 1877-1879. N:o 23: 1880-1881. N:o 24: 1882-1883. N:o 25: 1884-1886. N:o 26: 1887-1888. N:o 27: 1889. N:o 28: 1890. N:o 29: 1891. N:o 30: 1892. N:o 31: 1893. N:o 32: 1894. N:o 33: 1895. N:o 34: 1896. N:o 35: 1897. N:o 36: 1898-1899. N:o 37: 1900-1901. N:o 38: 1902. N:o 39: 1903. N:o 40: 1904. N:o 41: 1905. N:o 42: 1906. N:o 43: 1907. N:o 44: 1908. N:o 45: 1909. N:o 46: 1910. N:o 47: 1911. N:o 48: 1912. N:o 49: 1913. N:o 50: 1914. N:o 51: 1915. N:o 52: 1916. N:o 53: 1917. N:o 54: 1918.

Nyhetsbrev 55 tar upp händelser Lysekil år 1919. Nyhetsbrevet inleds med kartan över Skeppsholmen! Detta år finns det information om hur kriget påverkat livet i Lysekil, om krigstidstillägg, hyror, och om järnvägen, konservindustrin, Lysekils Mekaniska Verkstad, Stadsfullmäktiges ledamöter, samt andra teman, bland annat ett planerat länsepidemisjukhus. Ni bör som vanligt notera att det finns mycket mer att läsa i Stadsfullmäktiges protokoll från detta år på föreningens hemsida – missa inte möjligheten att söka information inom Era egna intresseområden!

Som vanligt är understrykningar i texten eller [tillägg av text] mina kompletteringar i syfte att förtydliga informationen, bland annat gäller det att ta fram fullständiga namn på personer.

Nyhet

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna! Nästa Nyhetsbrev numro 56 kommer att sändas ut till Er i slutet av juli 2024.

Mvh Per Stenros

perstenros@gmail.com

/

LYSEKIL 1919

- 1919 cirka   Denna karta över Skeppsholmen är utförd av Ernst Hörman omkring år 1919. Bodgrundernas numrering har reviderats. (Johan Pettersson, Skärgårdsbebyggelsen i Bohuslän under norska tiden, sid 78)
- 1919   I Lettland grundas Hemvärdet under det lettiska frihetskriget. [Anm: Kriget, som bryter ut den 5 december 1918 efter det att Republiken Lettland förklarat sig självständigt, varar fram till undertecknandet av fredsfördraget i Riga mellan Lettland och Ryska SFSR den 11 augusti 1920.]
- 1919   I Norge blir det spritförbud efter folkomröstning. Spritsmugglingen från Sverige skjuter fart och Strömstads hamn blir ett "centrum" för smugglingen till Norge.
- 1919   Riksdagen beviljar skytterörelsen ett anslag på 1.626.000 kronor. (Dunér, Skytteväsendets historia, sid 485)
- 1919   Motbokskontrollen genomförs till fullo genom en ny förordning om rusdrycksförsäljning. Systembolagen får monopol även på vinförsäljningen. (www.systembolaget.se)

- 1919 Claes Krantz ger ut boken Köpstadsmän, hanseater och skärgårdsfolk. Om Marstrand och handelslivet i Bohuslän till år 1587.
- 1919 Eskil Olán ger ut boken Göteborgs och Bohus läns städer: Kungälv, Marstrand, Lysekil, Uddevalla, Strömstad.
- 1919 Nordiska Museet genomför inventering i Dalsland.
- 1919 Svenska Järn- och Metallarbetareförbundet och Verkstadsföreningen sluter avtal, där bland annat rätten till fyra dagars semester fastställs. Semesterdagarna förläggs till midsommarveckan. (Skandiaverken, sid 25)

1919

Ernst Hörman ger ut boken Lysekils Mekaniska Verkstad 20 år 1899-1919. Skandiaverken. (Direktör L. Laurin 1869-1919.)

- 1919-01-08 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 3 (avskrift KJ):
 Det antecknades, att Stadsfullmäktiges ledamöter äro följande, valda till slutet av nedannämnda år:
Konsul Magnus Radhe, 1920.	[Gullmarsgatan 7]
Konsul <u>Johan Gustaf</u> Gunnerson, 1920.	[Kungsgatan 39]
Fabrikör <u>Johan Emil</u> Lindbom, 1920.	[Lilla Kyrkogatan 14]
Fabrikör Elis Luckey, 1920.	[Stora Kyrkogatan 6]
Fabrikör <u>August</u> Mattsson, 1922.	[Apoteksgatan 11]
Förvaltare John <u>Emil</u> Sterner, 1920.	[Polisgatan 9]
Konsul <u>Lars</u> Laurin, 1922.	[Rosviksgatan 9]
Grosshandlare Otto Gottfrid Löfving, 1922.	[Kungsgatan 2]
Byggmästare Oscar Wallén, 1920.	[Kungsgatan 55]
Fabrikör <u>Alfred</u> Bovik, 1922.	[Kungsgatan 24]
Redaktör Axel <u>Emil</u> Ljungberg, 1920.	[Bergsgatan 15]
Rörläggare <u>Clas Valfrid</u> Granberg, 1920.	[Västra Kronbergsgatan 14]
Kyrkoherde Fritz Lüsich, 1920.	[Rosviksgatan 18]
Mek. Arbetare <u>August</u> Thorsson, 1922.	[Odinsgatan 7]
Fabrikör <u>Gustaf</u> Karlson, 1922.	[Kungsgatan 32]
Frisör Gustaf Aron Löfgren, 1922.	[Södra Kvarngatan 8]
Bankdirektör Ragnar <u>Olof</u> Berger, 1922.	[Kungsgatan 43]
Överlärare <u>Anders Isidor</u> Jakobsson, 1920.	[Korsgatan 8]
Filare <u>Carl Magnus</u> Brännberg, 1920.	[Korsgatan 9]
Järnsvarvare <u>August Ferdinand</u> Jacobsson, 1920.	[Skottegatan 21]
Disponent Hjalmar <u>Alfred A.</u> Carlsson, 1922.	[Slätteskär]
Bankdirektör Rudolf <u>Esbjörn</u> Lindblad, 1922.	[Stora Kyrkogatan 6]
Fabrikör Robert Lycke, 1922.	[Landsväggsgatan 30]
Stenhuggeriförman <u>Frans Johan</u> Elmqvist, 1922.	[Korsgatan 9]
- [Anm: Ledamöternas boendeadresser är tillagda av Per Stenros.]

- 1919-01-08 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 4 (avskrift KJ):
 Under ordförandeskap av Herr Kyrkoherden Fritz Lüsich skred man härefter till val av ordförande för den tid av året Stadsfullmäktiges sammansättning är den nuvarande.

Herr Sterner föreslog omval av Herr Lüsich med acklamation.
 Valet, som företogs med acklamation, utföll så, att Herr Kyrkoherden Fritz Lüsich valdes till Ordförande för sagda tid.

Herr Lüsich tackade Herrar Stadsfullmäktige för det förnyade förtroendeuppdraget, som han efter bästa förmåga ville förvalta, samt önskade Herrar ledamöter välkomna till gemensamt arbete inom Stadsfullmäktige och vände sig särskildt med denna hälsning till de nyvalda, Herrar Carlsson, Lindblad, Lycke, och Elmqvist.

1919-01-08 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 5 (avskrift KJ):
Härefter skulle val av vice ordförande företagas för den tid av året
Stadsfullmäktiges sammansättning är för närvarande.

Herr Lindbom föreslog Herr Gunnerson.
Herr Luckey understödde detta förslag och hemställde, att valet måtte ske med
acklamation.

Herr Gunnerson valdes med acklamation för bemälda tid till vice Ordförande
och tackade Herrar Stadsfullmäktige för det förtroende, som genom detta val
visats honom.

1919-01-08 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 15 (avskrift KJ):
Från Herr Löfgren hade följande motion inkommit:

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Då nu rådande kristider även för vårt samhälle medfört hyresstegringar på ända
till 50 procent, och då det kan antagas, att ett mera allmänt höjande av hyrorna
är att emotse, anser jag sådana åtgärder böra vidtagas, att nämnda höjningar
icke blifva oskälige.

På grund härav får jag föreslå:

Att Stadsfullmäktige besluta hemställa hos Kunglig Maj:t att lagen mot oskälige
hyresstegring måtte vinna tillämpning för Lysekils stad.

Lysekil den 3 januari 1919.

GUST. A. LÖFGREN.

Sedan motionen lästs yttrade sig följande talare däröver:

Herr Löfgren anförde skälen, varför motionen avgivits samt yrkade bifall till
densamma.

Herr vice Ordföranden: En dylik motion kan innebära mycket, varför man ej
bör besluta alltför brådslande i densamma. Framhåll huru flertalet husägare
här i staden knappast genom de för sina hus erhållna hyrorna hava ränta å mera
än 50 å 60 procent av det i husen nedlagda kapitalet. Yrkade ärendets
bordläggning.

Herr Luckey ansåg motionen betydelsefull, men var i likhet med den
föregående talaren övertygad om att de flesta av husen i Lysekil ej nödortfittigt
förräntat de penningar, som å husen nedlagts. Ett tilläpande här av den nya
hyreslagstiftningen kunde kanske ock åstadkomma nedgång i härvarande
byggnadsverksamhet. Understödde bordlägningsyrkandet.

Herr Sterner delade de båda föregående talaras åsikt i saken och anslöt sig till bordläggningsyrkandet.

Herr Ljungberg: Motionen kan ju ej avgöras genast, varför det vore lämpligt att remittera densamma till Drätselkammaren.

Herr Berger ansåg däremot, att om ärendet tarvade remiss, så borde denna i stället ske till Magistraten.

Herr Bovik var av den uppfattningen, att det ej skulle skada, om en dylik hyresnämnd för staden tillsattes. Föreslog ärendet överlämnades till en kommitté bestående af 5 personer för närmare utredning.

Då överläggningen förklarats avslutad, förklarade Herr Ordföranden motionen bordlagd i enlighet med Stadsfullmäktiges arbetsordning.

1919-01-08 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 16 (avskrift KJ):
Herr Berger hade inlämnat följande motion:

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Då Handelskammaren i Karlstad lokalrepresentation för Bohuslän sannolikt kommer att göra framställning till Kungliga Järnvägsstyrelsen om förbättring i tågens gång, får jag föreslå, att Stadsfullmäktige ville till lokalrepresentationen framhålla följande önskemål:

att de genomgående nattågsvagnarna från Stockholm till Lysekil under sommaren och till Strömstad under hela året måtte åter insättas;

att tågens hastighet måtte ökas; samt

att morgontåget från Uddevalla till Strömstad, som väl kommer att gå alla dagar, måtte få möta tåget från Strömstad i Munkedal, vilket vore av synnerlig betydelse för kommunikationen till Lysekil, alldenstund onödig väntetid i Munkedal därigenom skulle undvikas.

Lysekil den 8 januari 1919.

RAGNAR BERGER.”

Sedan motionen lästs, hemställde Herr Berger om bifall till densamma, och beslöto Stadsfullmäktige enhälligt i enlighet härmed.

1919-01-11 Till direktör för det nya systembolaget i Lysekil har utsetts konsul Magnus Radhe. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-01-11/KJ)

1919-01-15 En modern motorvinsch har konstruerats och tillverkas vid Lysekils Mekaniska Verkstad. Vinschen har inmonterats i en hel del norska fartyg, från vilka de

amplaste lovord föreligga. Motorn utvecklar 13 hkr och lyftkranen är 2-2,4 ton.
(Nya Lysekils-Kuriren, 1919-01-15/KJ)

1919-01-22 Till besiktningsmän inom länet för automobiler ha förordnats bland annat konsul L. Laurin i Lysekil och herr C.O. Christiansson i Strömstad. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-01-22/KJ)

1919-01-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 26 (avskrift KJ):
Till förnyad behandling upptogs Herr Löfgrens vid sammanträdet den 8 dennes väckta och bordlagda motion om att Stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kunglig Maj:t hemställa, att lagen mot oskäligen hyresstegring måtte vinna tillämpning för Lysekils stad.

Under den i ärendet uppkomna diskussionen yttrade sig följande talare:

Herr vice Ordföranden föreslog frågans hänskjutande för utredning till en kommitté av 5 ledamöter, för vilka Valkommittén skulle upprätta förslag.

Herr Bovik understödde förslaget men yrkade kommitténs tillsättande vid detta sammanträde och föreslog till ledamöter däri Herrar Borgmästaren Axel Sundberg och Byggmästaren Robert Christensson samt Stadsfullmäktigeledamöterna Herrar Löfgren, Lindblad och Brännberg.

Herr Wallén ansåg inga skäl föreligga för inrättandet av hyresnämnd. Om hyrorna stiga något är ej så underligt, då allt annat fördyrats, men hyrorna äro dock låga här mot i flertalet städer. Det är bostäder, som behövas, och sådana åstadkommer man ej genom nämnders tillsättande. Ansåg att en hyresnämnds första åtgörande bleve att höja hyrorna. Ville dock ej motsätta sig en utredning.

Herr Löfgren framhöll, att ifrågavarande lag ej motverkar en rättvis stegring av hyrorna under kristiden. Skulle Stadsfullmäktige avslå motionen, så komme alldeles säkert att till Kunglig Maj:t göras framställning om ifrågavarande lags tillämpning i Lysekil, en framställning som säkerligen kommer att bifallas, då så skett på andra håll.

Herr Brännberg påpekade, att ansatser gjorts inom samhället för att åstadkomma oskäligen hyresstegringar, ja ända upp till 100 procent och var av den uppfattningen, att hyresnämnder verka gott, varpå man har många exempel, bland andra Göteborg. Avsade sig emellertid uppdrag i dylik kommitté.

Herr Sterner biträdde Herr vice Ordförandens förslag samt framhöll, att det vid upprättandet av förslag å dylika kommittéledamöter måtte tagas hänsyn till att såväl hyresvärdars som hyresgästers intressen representeras.

Herr Bovik vidhöll sitt förslag om bemälda kommittés tillsättande i dag och föreslog i Herr Brännbergs ställe Herr Wallén.

Då överläggningen förklarats avslutad och Herr Ordföranden, efter att hafva framställt proposition på bifall till å ena sidan Herr vice Ordförandens förslag och å andra till Herr Boviks förslag, förklarar det sistnämnda förslaget vara med övertvägande ja besvarat, begärdes votering, som verkställdes enligt följande godkända voteringsproposition:

”Den, som bifaller Herr Boviks förslag, röstar: ja,
Den, det icke vill, röstar: nej;
Vinner nej, hava Stadsfullmäktige beslutit att bifalla Herr vice Ordförandens förslag.”

Vid härefter företaget upprop till omröstning röstade:

Herrar Bovik, Ljungberg, Granberg, Löfgren, Berger, Anders Jakobson, Brännberg och Lindblad: ja.
men, Herrar vice Ordföranden, Lindbom, Luckey, Mattsson, Sterner, Laurin, Wallén Thorsson, Gustaf Karlson, Hjalmar Carlsson, Lycke, Elmqvist och Ordföranden nej.

Med 13 nej- mot 8 ja-röster hade Stadsfullmäktige således beslutit bifalla Herr vice Ordförandens förslag i ärendet.

1919-01-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 27 (avskrift KJ):
Stadsfullmäktige beslöto vid sitt sammanträde den 14 sistlidne november under § 206 i protokollet att till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren remittera Herr Doktor Axel Nilssons skrivelse med begäran om ett anslag av 12.000 kronor för utvidgning av epidemisjukhuset.

Hälsovårdsnämndens och Drätselkammarens yttranden förelågo nu.

Hälsovårdsnämnden hade meddelat, att kostnaderna för dylik utvidgning skulle uppgå till ett belopp av ej mindre än 33.000 kr. enligt av Stadsingenjören upprättat kostnadsförslag, samt beslutat att, på grund av Landstingets beslut om byggandet av länsepidemisjukhus i Lysekil, hos Stadsfullmäktige tillstyrka ärendets bordläggning i avvaktan på Landstingets vidare åtgörande i sjukhusbyggnadsfrågan.

Drätselkammaren hade beslutat att för sin del hos Stadsfullmäktige förorda detta Hälsovårdsnämndens förslag.

Herr Sterner yttrade, att Drätselkammaren ej kunnat komma till annat resultat i saken än att i likhet med Hälsovårdsnämnden ställa sig avvaktande i denna

tillbyggnadsfråga med hänsyn till landstingets åtgärder i epidemisjukhusfrågan. Yrkade bifall till bordlägningsförslaget.

Herr Borgmästaren Sundberg föredrog en utredning över förhållandena å härvarande epidemisjukhus de tvenne sista åren rörande antalet patienter, som vårdats, de olika epidemierna för olika patienter intagits samt kostnaderna för denna sjukvård. Enligt denna redogörelse utgjorde år 1917 kronor 3:50 per dag och patient och kronor 4:20 under år 1918.

1919-01-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 28 (avskrift KJ):
Drätselkammaren har genom protokollsutdrag av den 24 januari detta år, § 8, med anledning av en från Hälsovårdsnämnden ankommen skrivelse hemställt

att Stadsfullmäktige måtte med upphävande av sitt beslut den 14 november 1918, § 202 i protokollet, bifalla Drätselkammarens då gjorda yrkande om skyndsamt expropriation av tomt till länsepidemisjukhus på den från ¼ mantal B Fiskebäck i Lyse socken avsöndrade lägenheten Mariedal till en storlek av 5.745 kvm.

Under den i ärendet uppkomna diskussionen yttrade sig följande talare:

Herr Berger: Att Landstinget ej skött frågan såsom sig borde. Det vore ej brist på lämpligare tomter än den nu föreslagna, som vore olämplig ur trafiksynpunkt på grund av det avlägsna läget. Vidare vore det svårt skaffa personal på en så avsides belägen plats och dessutom besvärligt för den i staden boende läkaren att när som helst besöka sjukhuset. Vile dock ej motsätta sig att Stadsfullmäktige göra det av Drätselkammaren föreslagna erbjudandet rörande tomt, men ansåg, att i varje fall borde Landstingets arbetsutskott taga tomten i betraktande, innan saken definitivt avgöres.

Herr Borgmästaren Sundberg ansåg frågan ytterst ömtålig, ty man kunde tänka sig saken så, att om ej vederbörande erbjöds den tomt, som de finna lämplig kunde det hända, att sjukhuset förlades till Gravarne eller Hunnebostrand, varför man borde uppbjuda sin yttersta förmåga för att få sjukhuset förlagt till Lysekil eller dess omedelbara närhet. Beträffande sängantalet, så vore det önskligt, om det bleve större än som från början beräknats.

Herr Ordförandet yrkade följande: Att Stadsfullmäktige med upphävande av sitt beslut den 14 sistlidne november § 202 i protokollet, måtte bifalla Drätselkammarens förslag av den 8 sistlidne november, § 218 i dess protokoll, om förvärvandet av tomt å lägenheten Mariedal avsöndrad från ¼ mantal B. i Lyse socken, och att Stadsfullmäktige därjämte måtte uttala önskvärdheten av att detta Landstingets epidemisjukhus för Lysekil, Stångenäs m. m. redan från början tilltages väsentligt större än som varit avsett, enär ensamt Lysekil under

förliden höst stundom haft över 40 patienter på sitt epidemisjukhus, bland dessa dock inga fall av spanska sjukan.

Herr Wallén: Frågan om är, huruvida det ej är möjligt att för ändamålet erhålla en tomt inom Lysekil. i alla fall bör det påpekas att sjukhuset bör få större sängantal än det från början fastslagna.

Herr Sterner: Att man härvidlag finge vara försiktig i sitt beslut, ty eljest kunde det hända, att vi gå miste om sjukhuset. Drätselkammaren hade därför yrkat, att Stadsfullmäktige måtte besluta tillhandahålla tomten i Mariedal. Att framhålla önskvärdheten av ett större sängantal borde dock ej skada. I övrigt vore det nödigt, att ärendet så snart som möjligt avgjordes.

Yrkades bifall till Drätselkammarens hemställan.

Herr Brännberg instämde i Herr Sterners uttalande och understödde hans yrkande.

Herr Hjalmar Carlsson beklagade, att det finnes så få framsynta män i Landstingets arbetsutskott, så att frågan behövt komma i det läge den är. Ansåg ärendets snara avgörande att i enlighet med Herr Borgmästarens uttalande göra allt för att få epidemisjukhuset hit, och man kunde ju beträffande val av tomt låta en av Stadsfullmäktige utsedd kommitté samarbeta med arbetsutskottet och lämna detsamma erforderliga upplysningar.

Herr Ljungberg påpekade, att en personlig åsikt beträffande val av sjukhustomt ej borde, såsom här är fallet, få göra sig gällande. Yttrade önskvärdheten av att finna någon i saken passande formulering vid beslutets fattande.

Föreslog till ledamöter i en kommitté för underhandling med arbetsutskottet Herrar Borgmästaren Axel Sundberg, Ordföranden och Bankdirektören Ragnar Berger.

Herr Laurin föreslog, att i det blivande beslutet i frågan inrycktes, att Stadsfullmäktige icke äro övertygade om att tomten i Mariedal är lämplig för epidemisjukhuset.

Då överläggningen förklarats avslutad och Herr Ordföranden kompletterat och sammanfattat de olika yttrandena och förslagen till en enhetlig formulering, vilken godkändes, beslöto Stadsfullmäktige, sedan Herr Ordföranden av sagt sig och i sitt ställe föreslagit Herr Brännberg, enhälligt att i ärendet fatta följande beslut:

Stadsfullmäktige, som icke äro övertygade, att den här ovan av Drätselkammaren omnämnda tomten är lämplig till epidemisjukhus, förklara

sig likväl villiga att betala kostnaderna för dess förvärvande genom expropriation, på den grund rr Landstingets kommitté bestämt påyrkat detsamma, men vilja på samma gång framhålla, att utom de tomter inom staden, som varit föreslagna, finnas omedelbart intill staden andra områden, som i flera avseenden äro lämpligare än tomten å Mariedal.

I följd av anförda skäl ansåg Stadsfullmäktige lämpligt, att Landstingets kommittés arbetsutskott undersöker tomtförhållandena här på platsen för att om möjligt finna en mera passande tomt för ändamålet, och uppdrog Stadsfullmäktige åt en kommitté bestående av Herr Borgmästaren Axel Sundberg samt Stadsfullmäktigeledamöterna Herrar Ragnar Berger och Carl Brännberg att tillhandagå arbetsutskottet med alla nödiga upplysningar i saken.

Och genom sådan utredning bättre plats för epidemisjukhuset kan erhållas, äro Stadsfullmäktige givetvis villiga att gå på sådan tomt överflytta ett motsvarande åtagande, som här ovan gjorts, tillika med det förutvarande åtagandet att till epidemisjukhuset i fråga lämna fritt vatten i överensstämmelse med reglementet för Lysekils vatten- och kloakledningar med i detsamma gjorda föreskrifter för större vattenförbrukare.

Något nämnvärt uppskov med byggnadens utförande behöver ej föränledas av nämnda utredning, alldenstund möjlighet förefinnes att förvärva dylik tomt utan expropriation, i vilket fall stor tidsbesparing uppstår.

Tillika ville Stadsfullmäktige framhålla, att 35 sängar synas vara för litet, då å stadens epidemisjukhus denna höst på en gång vårdats ända till 45 patienter, varibland dock ej förekommit patienter i spanska sjukan.

1919-01-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 30 (avskrift KJ):
Från Drätselkammaren förelåg begäran om ett anslag å kronor 500 för upprättandet av en karta över stadens jordar och berg, och att detta anslag skulle utgå av medel avsedda för oförutsedda utgifter i årets stat.

Herr Bovik yrkade, att han ej hade något emot upprättandet av dylik karta, men att han av principiella skäl ansåg, att Stadsingenjören ej borde erhålla ersättning för särskilda arbeten, då det vore bättre att i stället betala honom en ordentlig lön.

Herr Sterner sade sig intet hava emot om Herr Bovik ville väcka förslag om höjning av Stadsingenjörens lön, men nu, då hans lön är så liten, bör ett sådant arbete som det ifrågavarande särskilt betalas, synnerligen som det utföres på övertid.

Herr Borgmästaren Sundberg vitsordade behovet av kartan under framhållande av de inkrånglade äganderätts- och fastighetsförhållandena härstädes.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige utan votering att bifalla Drätselkammarens föreliggande begäran och att beloppet för ändamålet skall utgå av medel för oförutsedda utgifter i årets utgifts- och inkomststat.

1919-01-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 32 (avskrift KJ):
Byggnadsnämnden hade till Stadsfullmäktige inkommit med nedanstående skrivelse angående stadsplaneändring beträffande området mellan Rinkenäs och Gamla staden i Lysekil.

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Byggnadsnämnden får härigenom framlägga ett förslag till ändring av stadsplanen beträffande området mellan Rinkenäs och gamla staden.

Förslaget detaljer och motivering framgå närmare genom tillhörande kartor och beskrivning, upprättade av stadsingenjören Sven H. Lundgren, till vilka handlingar, här bifogade, nämnden hänvisar.

Förevarande förslag har efter annons i stadens tidningar hållits under en tid av en månad från den 18 november sistlidet år för allmänheten tillgängligt till påseende, hvarom vederbörande jordägare i författningsenlig ordning jämväl skriftligen underrättats, och har ingen anmärkning mot förslaget till Byggnadsnämnden inkommit.

Drätselkammaren, till vilken förslaget remitterats, har genom utdrag av sitt protokoll av den 29 november 1918, § 239, förklarat sig inte hava att mot detsamma invända.

Byggnadsnämnden får sålunda hemställa:
att Stadsfullmäktige måtte antaga förevarande förslag till ändring av stadsplanen beträffande området mellan Rinkenäs och gamla Staden samt att därefter i och för fastställelse insända samma förslag jämte tillhörande handlingar till Kunglig Maj:t.

Lysekil den 28 januari 1919.
På Byggnadsnämndens vägnar:
AXEL SUNDBERG.

Härjämte förelåg följande handlingar:

Karta över ändringsförslag med tillhörande beskrivning.

Profilkarta över de av ändringsförslaget berörda gatorna.

Utdrag av Kunglig Maj:ts fastställelse å gränsbestämmelser för vissa delar av Lysekils stad i samband med ny stadsplan.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 7 okt. 1918, § 51.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 7 jan. 1919, § 7.

Utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 20 nov. 1918, § 239.

Stadsfullmäktige beslöt enhälligt att bifalla Byggnadsnämndens i ovannämnda skrivelse gjorda framställning.

1919-01-30

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 33 (avskrift KJ):

Till Stadsfullmäktige hade från Byggnadsnämnden inkommit följande skrivelse rörande ändring av stadsplanen för kvarteret "Falken" inom Lysekils stad:

"Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Vid sammanträde den 27 februari 1917 hava Stadsfullmäktige beslutat anmoda Byggnadsnämnden taga i övervägande, huruvida icke ändring av stadsplanen bör vidtagas med anledning därav, att före detta Sundbergiska magasinet, beläget, invid Södra Hamngatan i kvarteret Falken, nedbrunnit, hvarigenom möjlighet vunnits att utvidga nämnda gata.

Byggnadsnämnden, som fann en ändring synnerligen ändamålsenlig, beslöt vid sammanträde den 14 mars 1917 godkänna ett skissförslag, uppgjort af Stadsingenjören Sven H. Lundgren. Sedan Drätselkammaren, till vilken förslaget remitterats, framställt vissa önskemål beträffande kvarterets utvidgning åt norr, blev förslaget i vissa delar omarbetat och kompletterat med profilkarta och byggnadsbestämmelser.

Byggnadsnämnden, som den 2 september följande år godkänt det sålunda omarbetade och kompletterade förslaget, erhöll från Drätselkammaren, som ånyo tagit del av detsamma, genom utdrag av dess protokoll av den 23 september 1918, § 180, meddelade därom, att Kammaren för sin del godkänt förslaget i fråga.

Handlingarna hava sedermera efter annons i stadens tidningar hållits under en tid av en månad för allmänheten tillgängliga till påseende från den 18 november sistlidet år, varom vederbörande jordägare jämväl i författningens ordning skriftligen underrättats. Under förslaget utställande har här i avskrift bifogade skrivelse från AB Sveriges Förenade Konservfabriker inkommit.

Hänvisande till bilagda kartor och handlingar får Byggnadsnämnden hemställa:

att Stadsfullmäktige måtte godkänna ifrågavarande bilagda förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Falken och därefter insända förslaget till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om fastställelse å detsamma.

Lysekil den 28 jan. 1919.

På Byggnadsnämndens vägnar:
AXEL SUNDBERG.

Härjämte förelågo följande handlingar:

Karta över ändringsförslaget med tillhörande beskrivning.

Profilkarta över de av ändringsförslaget berörda gatorna.

Utdrag av Kunglig Maj:t i samband med ny stadsplan fastställda byggnadsbestämmelser för kvarteret ”Falken” inom Lysekils stad.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 14 mars 1917, § 9.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 2 sept. 1918, § 45.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 7 okt. 1918, § 50.

Utdrag av Byggnadsnämndens protokoll för den 7 jan. 1919, § 8.

Utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 13 mars 1918, § 58.

Utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 23 sept. 1918, § 180.

Utdrag av Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 febr. 1917, § 19.

Avskrift av Aktiebolaget Sveriges Förenade Konservfabrikers skrivelse av den 13 december 1918.

Stadsfullmäktige beslöt enhälligt att bifalla Byggnadsnämndens föreliggande anhållan.

- 1919-02-07 Verkmästare Gustaf Robert Forsström lämnar Lysekils Mekaniska Verkstad och flyttar till Gravarne och startar där egen firma, Elektro Mekaniska Forsström & Carlsson. (LP 1919-01-25)
- 1919-02-15 En märkesman i Lysekil. <fotograferas> (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-15/KJ)
[Anm: Tidningsartikel om Lars Laurin.]
- 1919-02-15 Lysekils Mekaniska Verkstad firar 20-jubileum och en längre artikel i Lysekilsposten hyllar grundaren Lars Laurin. (LP 1919-02-15) (Skandiaverken, sid 33)
- 1919-02-19 Konsul Lars Laurin i Lysekil. <fotograferas> (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-19/KJ)
- 1919-02-19 Omisolering av kraftledningen mellan Trollhättan och Uddevalla har under vinterns lopp ägt rum sön- och helgdagar. I söndags utbyttes de sista isolatorerna på linjen och ersattes med andra av god kvalitet. Ombytet blir även

av stor betydelse för driftsäkerheten för Lysekil och Lyse. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-19/KJ)

- 1919-02-22 Till salu Huset n:o 32 Bansviksbergsgatan, Lysekil, av timmer under tegeltak, jämte uthusbyggnader å friköpt tomt. Goda betalningsvillkor underlättar köp. Närmare genom Emilius Hörman. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-22/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 51.]
- 1919-02-22 Boningshuset n:o 9 vid Bansviksbergsgatan i Lysekil innehållande 2 rum och kök jämte källare och vedbodas, säljes med tillträde genast. Vidare meddelar Rudolf Ljunggren. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-22/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 6B.]
- 1919-02-22 Konsul Laurin utfäste sig på sin födelsedag på måndagen att han av privata medel kommer att bidra med 3.000 kronor till verkstadsarbetarnas sjukkassa. Herr Laurins 50-årsdag sammanfaller med Lysekils Mekaniska Verkstads 20-årsjubileum. Med anledning härav har en elegant festskrift utgivits av redaktör Ernst Hörman, i vilken verkstadens historia skildras i ord och bild. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-22/KJ)
- 1919-02-22 70 år fyller idag lördag smedmästare Anders Martin Andersson härstädes. Andersson står alltjämt dagligen i sin smedja vid torget och knogar trots svåra krämpor i det ena benet. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-22/KJ)
- 1919-02-26 AB Bohusbanken börjar sin verksamhet måndagen den 3 mars 1919 vid huvudkontoret i Lysekil samt vid avdelningskontoret i Gravarne. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-26/KJ)
- 1919-02-26 Utan Trollhättekraft stod Lysekil, Lyse och Rixö från lördag e.m. kl 5 till måndag kväll kl 10.30 e.m. En del industri måste på grund härav inställas på måndagen. Stadens belysning uppehölls i det närmaste av verkets reservmaskiner. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-02-26/KJ)

- 1919-02-26 **Konservfabrik med Rökeri till salu.**

Av en tillfällighet är Konservfabrik, grundad 1870 i Bohuslän till salu. Fabriken är belägen på friköpt tomt om 5.000 kvadratmeter med tillhörande brygga om 225 kvadratmeters ytinnehåll vid utmärkt isfri hamn. Fabriken ledes av fackman med mångårig praktik från in- och utlandet och försedd med beprövade recept för alla slag av fiskkonserver.

Hugade spekulanter behagade insända svar märkt ”Konservfabrik” till AB S. Gumaelius Annonsbyrå, Göteborg, för vidare befordran. (Svenska Dagbladet 1919-02-26/Rustan Gandvik) [Anm: Vem säljer och vem köper? Se 1870: Axel Hagberg i Grundsund samt Grave Josias Sundberg i Södra hamnen.]

[Anm av Per Stenros i Immestads Konservmuseum, 2022-07-25: Min uppfattning är att det troligen gäller Sundbergs Konservfabrik? Grave Josias Sundbergs dotter Anna Constantia, född 1862 i Lysekil, avlider 1919-02-06. Det är verkligen ett speciellt sammanträffande i tiden med annonsen! Anna var gift med Magnus Radhe.]

1919-03-05 **Se opp för bilar.** Vi ha i Lysekil hittills haft blott en enda bil, ägare direktör Laurin. Den har givetvis varit mycket uppmärksammasad och varit till god nytta, såsom vid landshövding von Sydows resa i våra trakter, biskop Rodhes resa och flera andra tillfällen då ägaren ställt den till förfogande. Från och med denna veckas ingång ha vi tvenne bilar och bilägare i staden. Direktör Ragnar Lysell blev n:o två i ordningen. Hans bil, en stor pryddlig sådan, har anlant och tagits i skärskådande av folket. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-05/KJ)

1919-03-12 En olyckshändelse inträffade på tisdag middag vid konsul Laurins bygge vid Rosviksgatan, i det snickare Johan Rutgersson, Kyrkvik, föll ned från två våningars höjd. Rutgersson fördes till doktor Nilsson, som konstaterade att han erhållit skador i bakhuvudet, varjämte ena nyckelbenet avslagits. Några allvarligare skador av det farliga fallet hade han dessbättre ej erhållit. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-12/KJ)

1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 41 (avskrift KJ):
Från Drätselkammaren förelåg följande begäran att till Odd Fellows Fastighetsaktiebolag få försälja ett tomtområde.

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammaren i Lysekil sammanträde den 21 februari 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, Wallén, Björzell, Bovik, Löfving och Thorsson samt Stadsingenjören Lundgren.
Vid protokollet undertecknad sekreterare.

§ 33. Odd Fellows Fastighetsaktiebolag anhöll genom föredragen skrivelse att få köpa ett område A innehållande cirka 250 kvm. Att tilläggas n:r 30 inom kvarteret ”Gullmarn”.

Byggnadsnämnden dit Herr Ordföranden i Drätselkammaren remitterat ärendet, hade tillstyrkt dylik försäljning.

Drätselkammaren beslöt att hos Stadsfullmäktige begära bemyndigande att till sökanden få försälja ifrågavarande område för ett pris av en (1) kr. och 40 öre kvm. Elller cirka 50 öre per kv.-aln, och motiverade Drätselkammaren detta pris med det oerhörda sprängningsarbete, som tarvas för tomtens avröjning, samt att området ej kan säljas till någon annan än sökanden.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan
AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget betygas
AXEL HOLMQVIST.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla den föreliggande framställningen.

1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 42 (avskrift KJ):
Genom följande skrivelse anhöll Drätselkammaren om bemyndigande att till Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag få följande tomt i Rinckenäs:

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 6 februari 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Bovik och Thorsson samt Stadsingenjören Lundgren.
Vid protokollet undertecknad sekreterare.

§ 27. Från Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag förelåg följande skrivelse:

”Till Drätselkammaren i Lysekil.

Enär det för utvecklingen av vår verkstadsanläggning för av oss är av stor vikt att komma i besittning av den tomt å Rinckenäs, där vårt magasin nu ligger, hemställa vi härmed till Drätselkammaren att erhålla köp på tomten ifråga enligt av Stadsingenjör Sven H. Lundgren gjord reglering.

Vad priset beträffar, så hoppas vi, att Drätselkammaren kan avlåta tomten till samma pris som närliggande tomter överlåtits till Herrar Alfred Bovik & C:o, resp Herr Elof Cornér.

Vi vore tacksamma, om Drätselkammaren så snart som möjligt ville taga denna fråga under omprövning samt lämna oss närmare meddelanden rörande de villkor, på vilka tomten kan överlåtas.

Lysekil den 4 Februari 1919.
Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag.
L. Laurin.”

Enligt föreliggande karts-kiss utgör arealen av den tomt som Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag således önskar förvärva, cirka 1.450 kvadratmeter.

Då tomtindelningen i Rinkenäs av Stadsfullmäktige godkänts den 7 juni 1918 enligt § 90 i protokollet, förelåg således intet hinder att försälja ifrågavarande tomt sådan den å nämnda karts-kiss utvisas.

Drätselkammaren beslöt enhälligt att hos Stadsfullmäktige begära bemyndigande att tull Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag få försälja bemälda tomt för ett pris av fem (5) kronor och 70 öre per kvm. Eller cirka två (2) kronor per kv.-aln.

Som ovan
AXEL HOLMQVIST.
Från det justerade protokollet rätt utdraget, betygas
AXEL HOLMQVIST.

Sedan denna skrivelse lästs, yttrade sig följande talare i ärendet:

Herr Radhe: Frågan bör bordläggas i avvaktan på Hamnstyrelsens yttrande över denna försäljning.

Herr Ljungberg delade Herr Radhes åsikt och ansåg i övrigt, att staden icke bör avhända sig ifrågavarande tomt, vilket ock en gång för ej så länge sedan varit Drätselkammarens mening, men syntes om Drätselkammaren intaga en annan ståndpunkt till frågan genom att hava tillstyrkt försäljningen.

Uttalade önskemålet att vid ärendets förnyade behandling i Stadsfullmäktige den karta måtte föreligga, som upptager den i framtiden planerade spårförbindelsen till Rinkenäs.

Herr Bovik ansåg intet hinder föreligga för denna försäljning, då det ändå blir tillräckligt bred nedfartsväg till kajen på platsen.

Herr Luckey framhöll, att inga som helst avgörande skäl kunna påvisa, som tala emot en försäljning av sagda magasin-stomt. Hade dock intet emot ärendets remiss till Hamnstyrelsen.

Herr Sterner yttrade, att Drätselkammaren visserligen en gång tänkt sig alternativet av att utlägga ifrågavarande magasinstitomt såsom öppen plats, men att man nu frångått detta på grund av Verkstadsgatans ändrade riktning. Hänvisade i övrigt till Stadsfullmäktiges senaste beslut rörande tomtindelning i Rinckenäs.

Herr Wallén ansåg, att då Stadsfullmäktige, såsom nyss av en talare påpekats, godkänt tomtindelningen i Rinckenäs, vilket skett i enlighet med Byggnadsnämnden och Drätselkammarens förord, så kan ovannämnda tomt försäljas utan någon som helst olägenhet för staden.

Efter slutad överläggning beslöt stadsfullmäktige att remittera ärendet till Hamnstyrelsen för dess yttrande.

1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 43 (avskrift KJ):
Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige inkommit med nedanstående skrivelser med anledning av ifrågasatt tomtbyte mellan Lysekils stad och Herrar A. & R. Christensson.

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 6 februari 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Bovik och Thorsson samt Stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 20. Med hänvisning till det förut i kammarens protokoll behandlade ärendet under § 245 den 22 december 1915 och § 37 den 25 februari 1916 beträffande det område å 406,5 kvadratmeter, beläget där Drottninggatan skall framdragas, och vilket område av Herrar A. & R. Christensson, hade genom Ordföranden försts underhandlingar om detsamma förvärvande, och hade ägarna uttryckt önskemålet av att ett erbjudande måtte göras från Drätselkammaren om eventuellt byte av bemälda område och tomten n:o 117 (å 720 kvadratmeter) inom kvarteret "Postiljonen".

Drätselkammaren beslöt med anledning härav föreslå Herrar A. & R. Christensson att till staden utbyta ifrågavarande område i den blivande Drottninggatan på så sätt, att staden i gengäld överlämnar till Herrar Christensson ett lika stort område av övre (norra delen av tomten n:o 117 inom kvarteret "Postiljonen", och att staden för återstående del av sistnämnda tomt erhåller betalning med 17 kronor per kvadratmeter, eller cirka 6 kronor per kvadratmeter, allt dock under förutsättning av Stadsfullmäktiges gillande och stadsfästelse.

Den mellanavgift, som Herrarna Christenson sålunda vid dylikt markutbyte skulle betala till staden, kommer att belöpa sig till omkring 5.338 kronor.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget från det justerade protokollet, betygar

AXEL HOLMQVIST.

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 6 mars 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Björsell, Bovik och Thorsson samt stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 45. Som svar å Drätselkammarens beslut den 6 sistlidne februari enligt § 20 i protokollet hade Herrarna Christensson skriftligen meddelat, att de ej kunde betala högre mellanavgift å i nämnda protokoll bemälda tomtbyte än 1.000 kronor och hade frågan ånyo behandlats av Drätselkammaren den 21 sistlidne februari under § 32 i protokollet.

Drätselkammaren hade emellertid icke ansett sig kunna reflektera å detta anbud utan beslutat uppdraga åt Herr Ordföranden att vidare i saken underhålla för vinnandet av sådan preliminär uppgörelse, som av Drätselkammaren kunde hos Stadsfullmäktige förordas.

Herr Ordförande meddelade nu, att Herrarna Christenson ökat sitt anbud till 1.500 kronor, vilket de förklarar vara det absolut högsta de kunde gå med på.

Drätselkammaren fann visserligen denna mellanavgift låg, men beslöt dock, med hänsyn till stadens behov av ifrågavarande markområde i den blivande Drottninggatan och för att då få saken ordnad under hand, utan allt för vidlyftiga åtgärder, att ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om att ifrågavarande markbyte måtte få ske i enlighet med det sistnämnda erbjudandet.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget; betygas

AXEL HOLMQVIST.

Herr Sterner yttrade, att underhandlingar förts med Herrarna Christenson i berörda angelägenheter, och att staden ej kunnat komma till annat resultat än det nu föreliggande samt att den till utbyte föreslagna tomten vid Kungsgatan visserligen är välbelägen, men att av densamma mycket går bort för utläggandet av förgård. Ansåg det vara fördelaktigt för staden att nu få saken ordnad utan att behöva gå expropriationsvägen, vilket skulle bli både besvärligt och tidsödande. Dessutom får ju staden igen en del pengar genom framtida inlösen av gatumark. Yrkade bifall till Drätselkammarens förslag.

Herr Radhe ansåg denna lösning av frågan synnerligen lycklig och understödde bifallsyrkandet.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla den av Drätselkammaren gjorda framställningen.

1919-03-13

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 44 (avskrift KJ):

Drätselkammaren begärde genom föredragen skrivelse att Stadsfullmäktige måtte av medel för oförutsedda utgifter i årets utgifts- och inkomststat bevilja 5.000 kronor till järnstaket vid Verkstadsgatan och 3.000 kronor till samma gatas grusning.

Herr Sterner framhöll, att ifrågavarande arbeten behöva utföras inom den närmaste tiden, då gatan fortast möjligt behöves för trafik. Yrkade bifall till Drätselkammarens begäran.

Herr Radhe ansåg, att då staden fått en så präktig gata på så goda villkor, böra ock dessa arbeten utföras med det snaraste.

Herr Ljungberg uttalade önskemålet av att staketet måtte göras så prydligt som möjligt.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla Drätselkammarens föreliggande begäran.

1919-03-13

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 46 (avskrift KJ):

Kungl. Telegrafverket hade skriftligen förelagt Drätselkammaren att från och med den 1 mars detta år erlægga 1:50 per timme i stället för förutvarande 40 öre per timme för utsträckt telefontid, och skulle kostnaden för staden för sådan höjning uppgå till ett belopp av omkring 400 kronor.

Drätselkammaren hade beslutat att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om att ett tilläggsanslag å 400 kronor för ändamålet beviljas, och att detta belopp utgår av medel för oförutsedda utgifter i årets utgifts- och inkomststat.

Utan diskussion beslöto Stadsfullmäktige att bifalla detta Drätselkammarens förslag.

1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 47 (avskrift KJ):
Drätselkammaren hade inkommit med följande skrivelse:

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 6 Mars 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Björsell, Bovik och Thorssom samt Stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 42. Herr Ordföranden gjorde följande anförande:

”Då det kommit till min kännedom, att vår Stadsingenjör söker sig anställning å andra orter, och det efter min mening för samhället skulle vara stor förlust att mista en arbetsduglig och ordentlig person, vill jag för kammaren påpeka:

Vid tillsättande av stadsingenjörstjänsten bestämdes lönen på kammarens inrådan till 3.000 kronor, jämte tvenne ålderstillägg å vardera 500 kronor. Röster höjdes då inom Stadsfullmäktige för att lönen var knappt tilltagen, men det yttrades även, att vore personen lämplig för platsen, kunde en rättelse härutinnan senare ske. Under de gångna tvenne åren hava såväl Stadsfullmäktige som Drätselkammaren och Byggnadsnämnden skäl att vara nöjda med de grundliga kunskaper i stadsplanefrågor och tomtindelningar m. m. som Stadsingenjör Lundgren besitter, allt frågor av största vikt för vårt samhälle, där ännu mycket på detta område återstår att ordna, och där nya frågor dagligen skjutas fram för att få sen praktiska lösning.

Av dessa grunder har jag på fleres inrådan haft samtal med Herr Lundgren för att utröna grundorsaken till hand önskan om eventuellt platsombyte, och yttrade Herr Lundgren då:

”Med Lysekil och mitt arbete är jag mycket nöjd och trivs utmärkt, men anser löneförhållandena mindre trygga för framtiden.”

Av denna grund är det naturligt, att man söker vad som bringar större ekonomisk fördel, och bjuda städerna för stadsingenjörsbefattningar en minsta lön av 6.000 kronor och långt däröver, sålunda Vänersborg grundlön 6.000 kronor plus dyrtidstillägg och ålderstillägg, varjämte staden håller kontorsbiträde.

Lysekil bör efter min mening, därest staden vill anskaffa eller behålla kvalificerad stadsingenjör, ordna löneförmånerna så, att vederbörande med icke allt för stora anspråk känna sig trygg för framtiden.

En grundlön av 4.500 kronor jämte 3 ålderstillägg, vardera å 500 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänst torde vara lämpliga siffror här. Slutlönen skulle då efter 9 års tjänst bliva kronor 6.000.

Som ordförande i Drätselkammaren har jag ansett som min plikt att fästa kammarens uppmärksamhet på denna sak. Om möjligt böra vi ordna så, att den person vi nu hava kan bibehållas och fästas vid platsen. Vi veta vad vi hava med aldrig med säkerhet vad vi kunna få, och en olämplig stadsingenjör kan med lätthet bringa oreda och stora onödiga kostnader även i de saker, som vi nu äro på god väg att få ordnade på ett sätt, som jag vågar påstå är för staden synnerligen fördelaktigt och praktiskt.”

Drätselkammaren som till fullo ovan relaterade synpunkter, beslöt enhälligt att hos Stadsfullmäktige tillstyrka att Stadsingenjören Lundgrens lön från den 1 juli detta år höjes till 4.500 kronor per år, samt att ytterligare ett ålderstillägg å 500 kronor utgår till honom efter 9 års tjänst, dock med det förbehåll, att Stadsingenjören är underkastad de ändringar i instruktion och taxa för Stads- och Hamningenjören, som av Stadsfullmäktige framdeles kunna komma att beslutas.

Den ökade utgiften för året i detta fall torde lämpligen utgå av medel för oförutsedda utgifter.

Då förestående ärende behandlades voro undertecknad, sekreterare och Stadsingenjören Lundgren ej närvarande, och protokollet för denna paragraf fördes av Herr Ordföranden.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan
AXEL HOLMQVIST.
Rätt utdraget, betygas:
AXEL HOLMQVIST.

Sedan denna skrivelse lästs, yttrade sig följande talare i ärendet:
Herr Sterner: Man bör söka ordna löneförhållandena så för Stadsingenjör Lundgren, att han stannar kvar i samhället.

Herr Radhe framhöll, att Stadsingenjör Lundgrens lön från början sattes för låg, och då det nu visat sig, att staden erhållit en så duglig ingenjör, bör man gå med på en ordentlig löneökning.

Yrkade att grundlönen sattes till 5.000 kronor med tre ålderstillägg å vardera 500 kronor.

Herr Ljungberg: Säkerligen är man enig om att det vore lyckligt för staden att kunna få behålla den nuvarande stadsingenjören, men man måste taga hänsyn till att det måste bli en allmän löne reglering för stadens befattningshavare under detta år, en sak som dock ej utesluter, att stadsingenjören även innefattas i dylik reglering.

Herr Laurin ansåg, att Stadsingenjör Lundgren borde bli tillfredsställd men den av Drätselkammaren föreslagna löneökningen, synnerligen om man medräknar de extra inkomster som beretts Stadsingenjör Lundgren under detta år.

Herr Löfgren påpekade vissa konsekvenser genom beviljandet av ifrågavarande löneökning, exempelvis att borgmästarelönen komme att så väsentligt understiga stadsingenjörens, varefter en allmän och genomgripande löne reglering under innevarande år vore av behovet påkallad.

Herr Thorsson yttrade sig om lämpligheten av att Stadsfullmäktige måtte tillsätta en lönenämnd, som på en gång kunde behandla lönefrågor.

Herr Radhe ansåg, att man hade nog av nämnder och ej borde kringskära Drätselkammarens befogenhetsområde.

Efter avslutad diskussion beslöt Stadsfullmäktige utan votering att bifalla ifrågavarande löneökning i enlighet med vad Drätselkammaren föreslagit.

1919-03-13

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 51 (avskrift KJ):

Livsmedelsnämnden begärde genom föredragen skrivelse ett tilläggsanslag å kronor ett tusen (1.000) under första hälften av detta år till lindring av de mindre bemedlades i samhällets levnadsvillkor, och framhölls i skrivelsen att enligt samtal med vederbörande för "Dyrtidsanslaget" hade det givits goda förhoppningar om ett ytterligare anslag till staden å intill kanske 4.000 kronor, dock under förutsättning, att staden beviljar minst ovannämnda tilläggsanslag.

Drätselkammaren, dit Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterat ärendet, hade beslutat att hos Stadsfullmäktige tillstyrka sagda tilläggsanslags beviljande på villkor, att bemälda bidrag av stadsmedel beviljas, och hade Drätselkammaren tillika föreslagit, att beloppet för ändamålet måtte utgå av medel för oförutsedda utgifter i årets utgifts- och inkomststat.

Herr Brännberg framhöll, att härvidlag det anslag som eventuellt kommer att beviljas, borde användas i form av rabatter å varor till mindre bemedlade.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bevilja det av Livsmedelsnämnden begärda anslaget att utgå på de villkor och det sätt som Drätselkammaren föreslagit.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Herr Ordföranden i Livsmedelsnämnden, Disponenten W. Reinhold, att till Konungen ingiva underdånig ansökan om erhållande bemälda högsta möjliga bidrag av statsmedel.

Drätselkammaren hade tillika enligt sitt ovannämnda yttrande enhälligt beslutat att i samband med denna anslagsfråga hos Stadsfullmäktige göra framställning om, att Stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärder för vederbörande livsmedelsnämnds avveckling och upphörande till senast den 1 juli detta år.

Under den i ärendet uppkomna diskussionen yttrade sig följande talare:

Herr Brännberg: Att alla nog äro ense om att en dylik avveckling bör ske snarast möjligt, detta synnerligen beträffande vedaffären m. m.

Herr Radhe ansåg, att denna avveckling bör ske ju förr dess hellre.

Yrkade bifall till Drätselkammarens förslag i ärendet.

Herr Ljungberg. Man måste fixera åtgärderna för berörda avveckling, då det vore oklokt att nu utan vidare och utan Livsmedelsnämndens hörande besluta Livsmedelsnämndens upphörande vid en viss tidpunkt. Det kunde ju under tiden inträffa saker, som man ej kan förutse, för exempel arbetslöshet, och det vore därför av vikt med att försiktighet behandla frågan.

Stadsfullmäktige borde däremot besluta meddela Livsmedelsnämnden, att Stadsfullmäktige räkna med möjligheten av Livsmedelsnämndens avveckling, varför en översikt över nämndens ekonomiska ställning, uppgift å dess lager samt möjligheten för avveckling måtte till Stadsfullmäktige överlämnas.

Herr vice Ordföranden hyste ock betänkligheter mot att så utan vidare som Drätselkammaren föreslagit besluta om Livsmedelsnämndens avveckling och anslöt sig till de av Herr Ljungberg framlagda synpunkterna i frågan.

Yrkade ärendets bordläggning.

Herr Sterner: Då Livsmedelsnämnden numera huvudsakligen omfattar endast ved, potatis och rotfrukter, så bör nämndens avveckling kunna ske utan olägenheter inom den av Drätselkammaren föreslagna tiden, och Stadsfullmäktige borde redan nu åtminstone kunna säga ifrån att inga medel vidare komma att från staden anslås till nämndens verksamhet.

Herr Wallén ansåg att hela kommissionsväsendet borde anskaffas inom den närmaste tiden och understödde Drätselkammarens föreliggande förslag.

Herr Laurin framhöll, att Stadsfullmäktige nu kunde uttala sig för Livsmedelsnämndens avveckling till den 1 instundande juli under avvaktan på att nämnden till Stadsfullmäktige inkommer med slutliga räkenskaper.

Herr Ordföranden, som delade Herrar Ljungbergs och Gunnerssons betänkligheter att på rak arm utan Livsmedelsnämndens hörande antaga Drätselkammarens förslag, föreslog följande resolution:

”Stadsfullmäktige, som i enlighet med Drätselkammarens förslag äro beslutna att låta Livsmedelsnämndens verksamhet upphöra i och med utgången av detta halvår, vilja dock dessförinnan anhålla om nämndens eget snara yttrande, huruvida avvecklingen av dess verksamhet kan försiggå utan några större risker och förluster, än som skulle vara fallet, om verksamheten upphörde först vid något senare tidpunkt.”

Vid framställd proposition på bifall till Drätselkammaren, Herrar Ljungbergs och Ordförandens förslag beslöto Stadsfullmäktige antaga det sistnämnda.

- 1919-03-15 Fastighets- och Lösöresauktion. Genom frivillig auktion, som förrättas i Gamla Strandgatan [n:o] 66 lördagen den 29 dennes kl 11 f.m. försäljes avlidna fru Vilhelmina Lyckes kvarlåtenskap nämligen dels diverse lösöre av alla slag och dels huset, som står på ofri tomt, samt 1/135 av Lysekils in- och utägor, n:r 43. Huset och jorden utropas kl 2 e.m. Lysekil den 12 mars 1919. Elias Sandell. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-15/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 12.]
- 1919-03-.. Salteriidkarmöte genomförs i Lysekil bland annat på stadshotellet. Mötesordförande är grosshandlare Otto Gottfrid Löfving. (LP)
- 1919-03-22 Landstormsövningar ha under veckan pågått å rådhuset i Lysekil. På söndag blir det övning i terräng uppåt Dalskogen. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-22/KJ)
- 1919-03-24 Storviks Imperial-, Baby & Patentstolsängar. Matrums- & Sängkammarmöbler, Fönsterbord och Pedistaler, Köksmöbler mm. Beställningar å möbler och snickerier utföres å egen verkstad. Allt till platsens tidigaste priser. F. & H. Lundqvists Möbelaffär. Tel 304. Lokal: Midgård. Bröderna Christenssons hus. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-24/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 13-15.]

1919-03-29 Härmed hava vi äran meddela att vi tisdagen den 1:sta april öppnar en välsorterad Speceri- och Kolonialaffär i före detta Beronius affärslokal. Vi garantera ett humant och reellt bemötande, snabb och omsorgsfull expedition och rekommenderar oss i allmänhetens välvilliga hågkomst. Vördsamt NILSSON & SCHILLER. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-03-29/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 49A.]

1919-04-02 Fastighetsaffärer i Lysekil.

- Vid av stadsfiskal Elias Sandell förrättad auktion försåldes Paulina Lyckes fastighet Gamla Strandgatan n:o 18 till glasmästare Adolf Lycke för 3.875 kronor. [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 45.]
- På lördagen höll stadsfiskal Sandell auktion för sterbhusdelägarna efter Vilhelmina Lycke, varvid huset Gamla Strandgatan n:o 66 inropades av fröken Alma Andersson för 6.350 kronor, inägorna till 1/135 del av Lysekils jord köptes av fabrikör Elis Luckey för 1.000 kronor och utägorna till 1/135 [cirka 1.400 kvadratmeter] av professorskan Calla Curman för 1.500 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-02/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 12.]

Under året köper Calla Curman in ytterligare mark på Stångehuvud. Under våren säljer Johan Anton Andersson cirka 5.000 kvadratmeter.

1919-04-02 En Kontoristförening har på lördagen bildats i Lysekil efter ett föredrag av herr Nils Nordberg, ombud för Göteborgs nya kontoristförening. Det är meningen att föreningen skall ansluta sig till den under bildning varande riksorganisationen. En interimstyrelse på sju personer tillsattes för att uppsätta förslag till stadgar och agitera för anslutning. Det är att hoppas att kontoristerna i Lysekil mangrant skall ansluta sig till föreningen, ty även för dem gäller den gamla satsen: eniga vi stå, söndrade vi falla. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-02/KJ)

1919-04-09 Ett mindre parti krossad kaminkoks till salu hos Lysekils Mekaniska Verkstads AB. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-09/KJ)

1919-04-10 Elverksstyrelsens ordförande Lars Laurin har föreslagit att elverksstyrelsen bör ökas från 3 personer till 5. Fullmäktige bifaller förslaget. (PK, 1919)

1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 69 (avskrift KJ):
Till förnyad behandling upptogs det under § 40 den 13 sistlidne mars bordlagda ärendet, den genom Magistraten från stadens befattningshavare inkomna skrivelse med begäran om ökat krigstidstillägg för år 1919 enligt de grunder som av Riksdagen fastställts för stadens befattningshavare.

Under den i ärendet uppkomna diskussionen yttrade sig:

Herr Brännberg: Detta ärende bordlades vid stadsfullmäktiges senaste sammanträde i avvaktan på Stadsfullmäktiges nya sammansättning, men det

vore nog lämpligt att än en gång bordlägga ärendet, då de Herrar Stadsfullmäktigeledamöter som äro nykomne, behöva tid för att kunna sätta sig in i frågan. Framhöll olämpligheten av att, såsom reservanterna i Drätselkammaren föreslagit, lämna endast vissa befattningshavare krigstidstillägg.

Herr vice Ordföranden framhöll Herr Ljungbergs yttrande, då frågan förra gången behandlades i Stadsfullmäktige, om en fullständig löneroglering samt ansåg det vara bäst att avslå den föreliggande framställningen för att befattningshavarna senare måtte kunna inkomma med begäran om löneroglering.

Herr Pehrsson påpekade, att befattningshavarna ansett det rättvist att detta år få ökade krigstidstillägg, då dessa tillägg här i staden så väsentligt senare och även betydligt lägre än vad fallet varit i flertalet städer, varför man borde tillse att härvarande befattningshavare, för att de skola hjälpas ur sitt brydsamma läge, komme i någorlunda samma lönenivå som i med Lysekil jämförliga städer. Ansåg det vara en orättvisa om extra krigstidstillägg skulle beviljas endast en del av stadens personal. Förenade sig med Herr Brännbergs förslag om ärendets bordläggning och vädjade till Stadsfullmäktiges ledamöter att tillsätta en nämnd för lönefrågans ordnande.

Herr Berger ansåg i likhet med Herr vice ordföranden, att det vore enklast göra slut på ifrågavarande ärende genom direkt avslag, men att det sedan kunde upptagas som en lönerogleringsfråga.

Herr Thorsson och Granberg understödde Herr Brännbergs bordläggningsförslag. Herr Brännberg kompletterade sitt förslag med att hemställa om tillsättandet av en lönerogleringsnämnd bestående av 5 ledamöter och att Valkommittén måtte erhålla i uppdrag att upprätta förslag å dessa ledamöter.

Herr Radhe framhöll huru litet stadens befattningshavare tillgodosetts med krigstidstillägg under åren 1916 och 1917, varför det ej vore för mycket att snarast möjligt fatta beslut, som tillmötesginge ifrågavarande framställning samt uttryckte önskemålet att dylikt beslut kunde fattas redan i dag, och att man om möjligt bort undvika tillsättandet av ytterligare nämnder.

Herr Tinggren instämde i Herr Brännbergs förslag och påpekade, att man måste taga hänsyn till de rådande förhållandena samt ansåg befattningshavarna föga hjälpta med att tillgången på förnödenheter blivit bättre, då prisen ännu i regel äro lika höga som föregående år, och man därför med sina små inkomster ej har råd att köpa större kvantiteter än förr.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige att bordlägga ärendet och tillsätta en lönerogleringskommitté bestående av 5 ledamöter å vilka Valkommittén skall upprätta förslag.

- 1919-03-13 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 71 (avskrift KJ):
Under § 42 i protokollet för den 13 sistlidne mars beslöto Stadsfullmäktige att till Hamnstyrelsen remittera Drätselkammarens begäran om bemyndigande att till Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag få försälja tomt i Rinkenäs.
- Enligt föreliggande skrivelse hade Hamnstyrelsen förklarat sig ej hava något att emot ifrågavarande tomtförsäljning erinra.

Herr vice ordföranden yttrade, att man att börja med i Hamnstyrelsen hyst betänkligheter mot denna försäljning, men vid närmare granskning av förhållandena i Rinkenäs låtit dessa betänkligheter fara, då kajutrymmet ändå blir tillräckligt för stadens behov, varför staden bör göra denna försäljning.

Herr Radhe delade Herr vice Ordförandens uppfattning av frågan och framhöll, att staden borde sälja denna tomt, men ville dock i samband med denna tomtförsäljningsfråga erinra om sin egen ansökan att få köpa tomten n:o 8 i Rosvik samt på vilka egendomliga skäl Stadsfullmäktige avslagit denna framställning. Yttrandet att ärendet dock snart skulle återkomma i Stadsfullmäktige.

Herrar Brännberg yttrade, att man hyst den uppfattningen, att bemälda i Rinkenäs vore värdefull för staden att behålla.

Yrkande ärendets bordläggning för att Stadsfullmäktiges ledamöter mera allmänt skulle kunna sätta sig in i frågan.

Stadsfullmäktige beslöto att bordlägga ärendet.

- 1919-04-14 Vedettbåt 23 under befäl av divisionschefen kapten Söderberg desarmerar vid Lilla Kornö ett antal minor som drivit iland bland de bohuslänska skären efter hårda västliga stormar. Två av de desarmerade minorna lämnas kvar på västra sidan av ön på grund av bristande utrymme i vedettbåten. (LP 2005-12-29)
- 1919-04-15 Åtta unga män från Lilla Kornö beger sig till de kvarlämnade minorna i avsikt att avlägsna de kvarlämnade laddningarna för att sålunda kunna bevara minorna som minnesmärke från världskriget. Av okänd anledning misslyckas man med att ta ur laddningarna och minorna exploderar med våldsamt kraft - alla de åtta männen omkommer. (LP 2005-12-29) [Anm: En av de unga männen som omkommer är John Martin Johansson, född 1892-08-04 på Lilla Kornö n:o 13. (Ulla Berntsson, 2020-02-14)

- 1919-04-16 MAGASIN till salu. Till följd av stadens uppsägning av arrendetomten säljes före detta Fredrik Carlssons fabriksbyggnad för nedrivning och avflyttning omedelbart efter den 1 maj. Byggnaden förevisas efter tillsägelse å vårt avdelningskontor i Lysekil. AB Sveriges Förenade Konservfabriker. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-16/KJ)
- 1919-04-19 Auktion. Lördagen den 26 dennes kl 12 middag försäljes genom frivillig auktion, dels boningshuset n:o 9 vid Bansviksbergsgatan innehållande 2 rum och kök, källare och tvättstuga och dels diverse möbler, sängkläder mm. Huset säljes kl 1 e.m. Övriga villkor tillkännagivas vid auktionens början. Lysekil den 17 april 1919. Rudolf Ljunggren. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-19/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 6B.]
- 1919-04-29 Lysekils Mekaniska Verkstad söker kvinnlig ritare ... (LP 1919-04-29)
- 1919-04-30 Inga Landstormsövningar i år. Kunglig Maj:t har med hänsyn till pågående farsot förordnat, att landstormsövningar icke skola försiggå innevarande år. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-04-30/KJ)
- 1919-05-03 Kvistrums Landstormsförenings herrar medlemmar kallas härmed till årsmöte å Stora Rådhusalen i Lysekil söndagen den 4 maj kl 1 e.m. för behandling av de ärenden stadgarna bestämma. Lysekil den 30 april 1919. Styrelsen. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-05-03/KJ)
- 1919-05-19 Lagfart söktes vid måndagens rådhusrätt av handlande Johan Forsell på tomt och hus i Färgaregatan [n:o] 13, som han bekommet i arv efter sin moder. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-05-19/KJ)
- 1919-05-21 Fotboll. I söndags utkämpades på härvarande idrottsplan en fotbollsmatch mellan Munkedals idrottsförening och Lysekilskamraterna med resultat att de våra vunno med 6 mål mot 0.
Rätt många åskådare hade lockats ut till Pinnevik för att åse matchen. Mest pojkar, som ju äro synnerligen intresserade för fotboll. En liten parvel observerades som knappt hunnit lärt sig tala rent men ändå ville vara med och ha reda på när bollen stöttes in: Hur många noll är det nu? (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-05-21/KJ)
- 1919-05-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 86 (avskrift KJ):
Till ledamot i kommittén för utredning angående broförbindelsen med Grötö efter Herr Civilingenjören Oscar A. Kornell, som avflyttat från staden, valdes i enlighet med Valkommitténs förslag Trafikchefen Herr Nils Wickberg.
- 1919-05-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 89 (avskrift KJ):
Till förnyad behandling upptogs det under § 71 den 10 sistlidne april bordlagda ärendet, Drättselkammarens begäran om bemyndigande att till Lysekils Mek.

Verkstads Aktiebolag få försälja tomt i Rinckenäs (före detta Olssonska arrendetomten).

Under den i ärendet uppkomna diskussionen yttrade sig:

Herr Radhe yrkade bifall till försäljningen, dels då inga förhinder däremot föreligga, dels emedan staden behöver sälja tomter för att få in pengar i jordkassan och Verkstadsbolaget för rörelsens utveckling är i behov av att förvärva ifrågavarande tomt.

Herr Tinggren betvivlade, om det vore klokt att avhända sig denna tomt, och föreslog att om Verkstadsbolaget nödvändigt behöver den, och den skall säljas, priset då måtte sättas till 10 kronor per kvadratmeter.

Herr vice Ordförande framhöll, att staden har tillräckligt kajutrymme kvar i Rinckenäs, även om denna tomt säljes, och att staden har en viss skyldighet att göra denna försäljning, då Verkstadsbolaget äger magasinet, som står på tomten, och har nedlagt så stora kostnader på Verkstadsgatans anläggning. Yrkade bifall till Drätselkammarens begäran.

Herr Wallén fann försäljningen förmånlig för staden och påvisade, att om tomten nu fått något större värde än förr, så är detta beroende på att Verkstadsgatan kommit till stånd. Vilket ju skett på Verkstadsbolagets bekostnad. Understödde bifallsyrkandet.

Herr Löfgren yttrade, att han att börja med ställt sig tveksam gentemot denna försäljning, men att han dock nu bestämt sig för att gå med därpå. Ansåg dock det av Drätselkammaren föreslagna priset för lågt och föreslog i stället 8 kr. per kvm. Ville bemöta uttalandens om att Verkstadsbolaget på egen bekostnad anlagt Verkstadsgatan och framhålla, att bemälda bolag därför erhållit kompensation.

Herr Sterner framhöll, att Drätselkammaren ej inlåtit sig på frågan, huruvida Verkstadsbolaget behövde tomten eller ej utan endast utgått från synpunkten, om staden utan förfång för sin utveckling kan avhända sig denna tomt, samt kommit till den slutsatsen, att så kan ske, då kajutrymmet ändå blir tillräckligt i Rinckenäs. Hemställde om bifall till Drätselkammarens begäran.

Herr Berger fann det egendomligt, att man, då inga verkliga skäl föreligga mot försäljningen, ville söka få priset så högt, att försäljningen omintetgöres, detta så mycket egendomligare, som staden så ytterst väl behöver att göra tomtförsäljningar för att få in pengar i jordkassan.

Herr Larsson yrkade avslag på försäljningen på den grund, att om sådan beslötes. Herr Radhe då hade ställt i utsikt att återkomma med sin avslagna begäran om köp av tomten N.r 8 i Rosvik.

Herr Radhe opponerade sig mot att hava hyst så allvarlig mening med sitt yttrande vid ett föregående sammanträde, som Herr Larsson förmenat.

Herr Tinggren återtog sitt förslag om priset och förenade sig med Herr Löfgrens förslag.

Då överläggningen förklarats avslutad, förelågo 3:ne yrkanden, nämligen:

- 1) Om bifall till Drätselkammarens förslag att sälja tomten för ett pris av kronor 5:70 per kvadratmeter.
- 2) Herr Löfgrens förslag att tomtpriiset måtte sättas till kronor 8 per kvadratmeter.
- 3) Om avslag å ifrågavarande tomtförsäljning.

Herr Ordföranden framställde nu proposition på bifall till vardera av dessa 3:ne yrkanden och efter att hava förklarat avslagsyrkandet vara med övervägande ja besvarat, begärdes votering.

Sedan Herr Ordföranden därpå för huvudvoteringen uppställt avslagsyrkandet som ja-förslag och därefter för att utröna nej-förslag i samma votering framställt fråga om bifall till vardera av Drätselkammarens och Herr Löfgrens förslag, förklarades Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarat, vilket med klubbslag befastes.

Slutligen framställde Herr Ordföranden följande voteringsproposition, som godkändes.

”Den som i huvudvoteringen vill bifalla avslagsyrkandet, röstar ja;
Den, det icke vill, röstar: nej;
Vinner nej, och nej-rösternas antal utgör minst två tredjedelar av det avgivna, hava Stadsfullmäktige beslutat bifalla Drätselkammarens förslag”.

Vid härefter företaget upprop till omröstning, vari Herr Laurin ej deltog och varunder Herr Brännberg ej var närvarande, röstade:

Herr Larsson: ja,

men övriga närvarande 18 Herrar ledamöter, som deltog i omröstningen: nej.

Med 18 nej-röster mot 1 ja-röst, alltså med kvalificerad majoritet, hade Stadsfullmäktige således beslutat att till Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag försälja ovannämnda tomt för ett pris av fem (5) kronor och 70 öre per kvadratmeter, eller cirka två (2) kronor per kvadrataln.

1919-05-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 91 (avskrift KJ):
Från kommittén för utredning av förhållandena rörande stadens epidemisjukvård förelåg följande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Den 30 juli 1918 utsågo stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att verkställa utredning av förhållandena rörande stadens epidemisjukvård.

Inom stadsfullmäktige har framställts anmärkningar dels beträffande själva epidemivården samt dels ifråga om skötseln av epidemisjukhusets ekonomi.

Vad först angår epidemivården, så har det visserligen utrönt att under sistlidet år förhållanden förekommit, som icke varit överensstämmande med god ordning. Dessa hava emellertid till stor del haft sin grund i överbeläggning under den svåra difteriepidemin. Beträffande vad sålunda av kommittén iakttagits, har under loppet av sistliden höst gjorts erinringar i skrivelse till första stadsläkaren.

Vidkommande därefter epidemisjukhusets ekonomi har det befunnits, att kostnaderna för sjukhusets drift – löner och arvoden till personalen oberäknat – under år 1918 uppgått till omkring 18.000 kronor. då på sjukhuset under året vårdats omkring 300 patienter med omkring 4.700 underhållsdagar, blir kostnaden per dag och patient omkring 4 kronor, en kostnad som får anses vara avsevärt hög i betraktande av det stora antal patienter, som vårdats under året. De största utgiftsposterna utgöras av bränsle och lyse, som uppgått till omkring 3,200 kronor och mathållningen, som dragit en kostnad av omkring 12.000 kronor.

Kommittén har särskilt fäst sig vid den höga kostnaden för mathållningen, vilken, ensamt den, gått till omkring kronor 2:50 per dag och patient. Vid undersökning har kommittén också funnit att ifråga om mathållningen icke iakttaga önskvärd sparsamhet, huvudsakligast beroende därpå att i för stor utsträckning använts matvaror, som betingat höga pris, såsom kött och vissa slag av fisk.

För att utröna huru med mathållningen vid epidemisjukhusen förfares i andra mindre städer, har kommittén införskaffat upplysningar om städerna Falkenberg, Strömstad, Eksjö, Karlshamn, Filipstad, Oskarshamn, Uddevalla och Varberg. Härvid har inhämtats att i Strömstad alla inköp göres av sköterskan på kredit, varefter nämndens kassör kontrollerar räkningarna. I Eksjö finns syssloman, som kontrollerar mathållningen och tillika är nämndens kassör, i Oskarshamn bestrider sköterskan mathållningen mot en viss avgift pr patient och dag och i Uddevalla infor drar Hälsovårdsnämnden anbud å matvaruleveranserna till sjukhuset. I övrigt lämna de inkomna svaren icke något av intresse att anteckna.

Kommittén har i denna fråga samarbetat med Hälsovårdsnämnden; och har kommittén inhämtat, hursom även nämnden haft sin uppmärksamhet fästad å densamma. Vid sitt sammanträde den 6 sistlidne Mars beslöt nämnden med anledning av granskning av inkomna räkningar erinra vederbörande att ifråga om mathållningen iakttaga större sparsamhet, och den 14 april beslöts att med sköterskan träffa avtal angående övertagande av mathållningen på entreprenad från den 1 i denna månad. Enligt detta avtal skall sköterskan erhålla per patient särskild diet 2 kronor och med särskild diet 2 kronor och 50 öre samt för betjäning 3 kronor per dag, varjämte det åligger henne att för varje vecka avgiva rapport till nämndens ordförande angående det antal patienter, som vårdats å sjukhuset varje dag under veckan med angivande av sjukdomens art samt det antal personer, som varje dag anlåtats som betjäning, allt enligt särskildt uppgjort formulär.

Med erinran om att landstingets sjukvårdskommitté redan vidtagit anstalter för uppförande av ett epidemisjukhus i stadens närhet av sådant omfång att, efter dettas tillkomst någon epidemivård från stadens sida icke blir erforderlig, får kommittén hemställa att Stadsfullmäktige ville låta vid de av kommittén och Hälsovårdsnämnden vidtagna åtgärderna bero.

Lysekil den 2 Maj 1919.

JOHN STERNER

AXEL SUNDBERG

C. BRÄNNBERG.

Med godkännande av de enligt denna skrivelse vidtagna åtgärderna i saken beslöto Stadsfullmäktige att lägga skrivelsen till handlingarna.

1919-05-22

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 92 (avskrift KJ):

Under § 28 i protokollet den 30 sistlidne januari beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt en kommitté bestående av Herr Borgmästaren Axel Sundberg samt stadsfullmäktigeledamöterna Herrar Ragnar Berger och Carl Brännberg att tillhandagå Landstingets sjukvårdskommitté arbetsutskott med alla nödiga upplysningar rörande anvisandet av passande tomt för det blivande länsepidemisjukhuset, då Stadsfullmäktige icke voro övertygade om, att den anvisade och av Drätselkammaren föreslagna tomten å Mariedal i Lyse socken, för vilken tomt förvärvade genom expropriation Stadsfullmäktige förklarar sig villig betala kostnaderna, vore lämplig för epidemisjukhus.

Den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén hade inkommit med följande skrivelse i saken:

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Sedan undertecknandet blivit av Stadsfullmäktige utsedda att med Landstingets sjukvårdskommitté underhandla om anskaffande på stadens bekostnad av

lämplig tomt för uppförande av ett epidemisjukhus, så får vi meddela att vi sammanträffat med kommittén vid dess besök härstädes den 16 sistlidne april, varvid de tomter besågos som ansågos kunna komma ifråga.

Det av kommittén vid detta tillfälle förda protokollet bilägges härjämte i styrkt avskrift.

Av detta protokoll inhämtas, att kommittén uttalat sig för en tomt å Slätten i omedelbar närhet av Landsväggsgatan på ett Aktiebolaget Göteborgs Bank tillhörigt ägområde å Slätten.

Några dagar härefter eller den 20 april ankom kommitténs arkitekt för att bese och uppmäta tomten. Han anmärkte då dels att den utvalda tomten vore olämplig såsom belägen invid skolhuset och i övrigt i närheten av tätt bebyggda områden, dels och att av bankens fastighet på detta ställe icke kunde tillhandahållas en sjukhustomt av erforderlig bredd, i följd varav expropriation av intill liggande områden i allt fall måst förekomma.

Däremot uttalade arkitekten sig för en annan tomt å bankens område ett stycke längre upp på Slätten, vilken ansågs från alla ifrågavarande synpunkter lämplig.

Enligt från sjukvårdskommittén senare erhållet meddelande har kommittén nu godkänt arkitektens förslag.

En av stadsingenjörens Sven H. Lundgren upprättad kartskiss över Aktiebolaget Göteborgs Banks fastighet å Slätten, därå den föreslagna tomten blivit inlagd, bifogas härjämte.

Av denna skiss och övriga tillgängliga handlingar inhämtas, att bankens hela område innehåller 36.559,8 kvadratmeter och den föreslagna epidemisjukhustomten 5,614 kvadratmeter.

Vi tillåta oss i detta sammanhang med denna anmälan föreslå, att Stadsfullmäktige överlämna åt Drätselkammaren att träffa avtal med Aktiebolaget Göteborgs Bank om förvärvande av den föreslagna sjukhustomten.

Lysekil den 22 maj 1919.

AXEL SUNDBERG RAGNAR BERGER
C. BRÄNNBERG.

Denna skrivelse åtföljdes av nedanstående protokollsavskrift:

Protokollet hållet vid sammanträde med Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott i Lysekil den 16 april 1919.

Närvarande: Herrar Leksell, ordförande, samt Oscar N. Olsson, Bernhard Olsson och J. A. Johansson.

Arbetsutskottet sammanträdde i Lysekil för att besiktiga föreslagna tomter för det epidemisjukhus, som enligt landstingets beslut skulle uppföras i Lysekil.

Härvid tillstädse kom, såsom ombud för Lysekils stad, som åtagit sig tillsläppta tomten för detta sjukhus, Herrar A. Sundberg, R. Berger och C. Brännberg.

Till en början besiktigas de föreslagna tomterna nämligen:

- 1:o) tomt vid Blekegatan i kvarteret Gränsen inom Lysekils stads område.
- 2:o) tomt i kvarteret Kvarnen inom stadens område.
- 3:o) tomt vid Åkerbräckan i Lyse socken.
- 4:o) tomt å Slätten i Lyse socken.

Arbetsutskottet fann tomterna under mom. 1:o) och 2:o) olämpliga på grund av deras otillgängliga terräng och oskyddade läge samt de stora kostnader, deras planering skulle medföra.

Beträffande tomten under moment 3:o) anmärktes, att den vore belägen för långt från staden, varigenom svårigheter skulle uppstå för en i staden boende läkare att utöva behörig tillsyn över sjukhuset samt ifråga om transporten av sjuka och förnödenheter från tåg och båt.

Tomten å Slätten däremot befanns lämplig på grund av dels dess centrala läge i närheten av järnvägsstationen och hamnen samt dels tomtens beskaffenhet såsom lätt att bebygga, utan någon dyrbarare planering och möjlig för plantering, varjämte vatten och avlopp kunde beredas utan vidare kostnader.

Vidkommande den areal, som behövdes tagas i anspråk av detta tomtområde, och tomtens gränser, kunde arbetsutskottet icke fatta något beslut, utan skulle detta bestämmas efter närmare undersökning samt uppmätning av arbetsutskottets arkitekt.

Som ovan

GUSTAF LEKSELL.

Justerat:

OSCAR N. OLSSON.

J. A. JOHANSSON.

Rätt avskrivet; betygas

AXEL SUNDBERG.

Sedan dessa handlingar lästs, yttrade sig följande talare inder den i ärendet uppkomna diskussionen:

Herr Larsson föreslog, att Drätselkammaren måtte erhålla bemyndigande att med Aktiebolaget Göteborgs Bank underhandla dels om förvärvandet av den tomt, som behöves för länsepidemisjukhuset, dels om hela det område å Slätten, vilket utvisas av den i förstnämnda ovanstående skrivelse nämnda, nu föreliggande kartskissen.

Herr vice Ordföranden understödde detta förslag.

Herr Brännberg framhöll bestämmelserna om fritt vatten till dylikt sjukhus.

Herr Wallén: Det nu föreliggande tomtförslaget bör anses fördelaktigt men man borde dock söka erhålla bidrag från Landstinget till kostnaderna för denna tomts förvärvande, då det ju endast är Lysekil utan även rätt många grannkommuner, som komma att draga nytta av ett sådant sjukhus.

Herr Laurin: Stadsfullmäktige böra sträcka sig så långt möjligt är beträffande tillståndshållande av dylik tomt, dock kan man ju försöka, om Landstinget på något sätt vill bisträcka till kostnaderna för dess förvärvande.

Herr Berger yrkade ärendets remiss till Byggnadsnämnden beträffande tomtens form m. m., som sammanhänger med bebyggandet samt framhöll, att om saken fördröjdes, så får staden fortfarande dragas med stora utgifter för epidemisjukvården.

Herr Radhe understödde Herr Larssons förslag jämte yrkandet om remiss till Byggnadsnämnden.

Herr Ordföranden betonade, att staden å sin begränsade ekonomiska förmåga ej bör vara frikostigare i förevarande fall än vad nödigt är.

Herr Sterner yttrade, att man borde föra allt, vad rimligtvis kan begäras, för påskyndandet av frågans lösning.

Då överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att bifalla Herr Larssons förslag i ärendet av det av Herr Berger gjorda remissyrkandet.

1919-06-14 **Det Lysekil som går.** Rivningen av det gamla Carlssonska magasinet vid ångbåtsbron har börjat. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-06-14/KJ)

1919-06-19 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 112 (avskrift KJ):

Till behandling återupptogs det till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren remitterade ärendet angående förvärvandet av tomt till länsepidemisjukhus å Slätten beläget område tillhörande Aktiebolaget Göteborgs Bank.

Såväl Byggnadsnämnden som Drätselkammaren hade avgivit yttrande i ärendet.

Byggnadsnämndens yttrande var av följande lydelse:

”Utdrag av protokollet, hållet vid Byggnadsnämndens i Lysekil sammanträde den 2 juni 1919.

Närvarande: Borgmästare Axel Sundberg, ordf. Byggmästare Oscar Wallén, v. ordf., Fabrikör Aug. Mattsson, Konsul L. Laurin, Entreprenör C. W. Granberg och Stadsingenjör Sven H. Lundgren, sekr.

§ 54. Under § 92 i protokollet för den 22 sistlidne maj beslöto stadsfullmäktige, att till Byggnadsnämnden remittera ärendet angående förvärvande av sjukhustomt å Slätten av område tillhörande Aktiebolaget Göteborgs Bank för att nämnden måtte yttra sig beträffande ifrågavarande tomts form och synpunkter i övrigt, vilka kunna sammanhänga med tomtens bebyggande.

Stadsingenjören företedde en skiss över Bankens mark å Slätten och därintill gränsande områden.

På denna skiss hade den föreslagna sjukhustomten utmärkts ävenså hade ett i stora drag utarbetat förslag till ordnande av den större genomgående trafiken, som här i en framtid torde kunna påräknas, intagits.

Av förslaget framgick, att tomtens läge och form ej komme att utgöra hinder för framtida regleringar, i följd varav nämnden för sin del såge något hinder för ett föreläggande av sjukhus på ifrågavarande plats.

Som ovan
SVEN H. LUNDGREN.
Rätt utdraget; betygar
SVEN H- LUNDGREN.

Drätselkammaren hade lämnat följande utlåtande:

”Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 14 juni 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, Wallén, Björsell, Bovik och Ljungberg.
Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 99. Drätselkammaren återupptog till behandling det från Stadsfullmäktige vid dess sammanträde den 22 sistlidne maj till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren remitterade ärendet angående anskaffandet av tomt för det blivande länsepidemisjukhuset genom att med Aktiebolaget Göteborgs Bank underhandla om förvärvandet av antingen en del av eller hela det den ifrågavarande banken tillhöriga området å Slätten i Lyse socken i enlighet med vid nämnda stadsfullmäktigesammanträde föreliggande kartskiss.

Vid Drätselkammarens sammanträde den 6 dennes förelåg från Aktiebolaget Göteborgs Bank meddelande, att banken ej vore villig avyttra en mindre del av området med däremot ville sälja hela området för ett pris av 50.000 kronor.

På detta meddelande hade Drätselkammaren svarat, att den för hela området erbjöds 45.000 kronor under förutsättning av Stadsfullmäktiges gillande.

Vid dagens sammanträde hade envar å detta anbud ingått innehållande att banken ej kunde reflektera å att taga ett lägre pris för området ifråga än 50.000 kronor.

Efter någon diskussion beslöt Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige tillstyrka, att staden för undvikandet av expropriationsförfarande inköper hela bemälda område innehållande cirka 36.000 kvadratmeter. För ett pris av 50.000 kronor.

I detta beslut deltog ej Herr Ljungberg, då han, som för första gången var med om detta ärendes behandling, ställde sig tveksam gentemot, huruvida staden bör sträcka sig längre i detta fall än att förvärva den del av området, som behövs för ifrågavarande sjukhus.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget; betygar

AXEL HOLMQVIST.

Sedan handlingarna i ärendet lästs, yttrade sig under diskussionen följande talare:

Herr Sterner redogjorde för de med Aktiebolaget Göteborgs Bank förda underhandlingarna om ifrågavarande jordförvärv samt framhöll, att en expropriation av det för ett blivande epidemisjukhus behövlige området ej skulle falla sig billig, varför det vore fördelaktigare att köpa hela området. Yrkade bifall till Drätselkammarens förslag i ärendet.

Herr Borgmästare Sundberg ansåg priset för högt och att banken därvidlag borde åtskilligt giva med sig. Vid anlitanande av expropriation torde nog ej

behövlig sjukhustomt betinga högre pris än 15.000 kronor. i annat fall stod det ju staden fritt att vidhålla sitt gjorda erbjudande av tomten å Mariedal.

Herr Ljungberg framhöll, att man borde söka undvika att belasta stadens redan så nedtyngda ekonomi med en så stor utgift, som skulle uppstå genom köp av bemälda hela område och endast söka skaffa nödig tomt för epidemisjukhus. Yrkade därför, att förvärvandet av sådan tomt sker genom expropriation från det Aktiebolaget Göteborgs Bank tillhöriga området å Slätten.

Herr Berger föreslog, att man borde uppdraga åt Drätselkammaren att underhandla å ena sidan med Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott, om det för sin del ville godkänna den å kartan angivna tomten och på andra med aktiebolaget Göteborgs Bank om lägsta möjliga pris och fördelaktigaste villkor vid eventuell försäljning till staden av hela det ifrågavarande området å Slätten.

Herr Brännberg ansåg det fördelaktigt för staden att förvärva hela området, men man borde dock söka uppnå ett lämpligare pris än det av banken nu begärda.

Herr Lindbom fann det visserligen fördelaktigt för staden, om hela tomten köptes, men ville dock påpeka att ytterligare dryga kostnader därigenom skulle tillskyndas staden genom anläggandet av vatten- och kloakledningar.

Herr Thorsson: Att man är nästan tvungen att taga hela området, men priset borde sättas åtminstone 5.000 kronor lägre än vad som begärts.

Herr Ordföranden yrkade, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig däröver, att de aldrig någonsin gjort något som helst erbjudande om, att staden skulle bekosta anläggning av vatten- och kloakledningar till ett blivande epidemisjukhus i Lysekil eller dess omedelbara närhet, men väl att i enlighet med vad som begärts lämna fritt vatten till dylikt sjukhus, doch med skyldighet för sådant sjukhus att såsom andra större vattenförbrukare i enlighet med Vattenstyrelsens yttrande, då ärendet under § 109 i Stadsfullmäktiges protokoll för den 22 juni 1916 behandlades, ställa sig till efterrättelse de för Lysekils Vatten- och Kloakledningar gällande reglementet.

Då överläggningen förklarats avslutad, sammanfattade Herr Ordföranden de föreliggande huvudförslagen sålunda:

1) Att uppdraga åt Drätselkammaren att ytterligare underhandla med Aktiebolaget Göteborgs Bank om förvärvande av det ifrågavarande större jordområdet å Slätten till lägsta möjliga pris och fördelaktigaste betalningsvillkor, och, om denna underhandling leder till antaglig överenskommelse, bemyndiga Drätselkammaren att köpa bemälda område

under förutsättning, att Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott gillar storleken o. läget av den å Ingenjör Lundgrens karta angivna epidemisjukhustomten, samt att, om sådant köp kommer till stånd, lån för köpeskillingens gäldande upptages.

2) Att av det Aktiebolaget Göteborgs Bank tillhöriga området å Slätten expropiera nödig tomt för epidemisjukhuset under förutsättning av att Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott gillar tomten, samt att, om expropriation sker, lån upptages för betalning av denna tomt.

Då Herr Ordföranden härefter framställt proposition på bifall till vartdera av dessa yrkanden samt förklarat det förstnämnda av dem vara med övervägande ja besvarat, begärdes votering, som verkställdes enligt följande godkända voteringsproposition:

”Den, som bifaller det förstnämnda yrkandet, röstar: ja;

Den, det icke vill, röstar; nej;

Vinner nej, hava Stadsfullmäktige beslutit att bifalla det sistnämnda yrkandet om expropriation m. m.”

Vid härefter företaget upprop till omröstning, vari Herr Berger ej deltog, röstade Herrar Lindbom, Sterner, Löfving, Wallén, Granberg, Thorsson, Gust. Karlson, Löfgren, Brännberg, Hj. Carlsson, Lindblad, Tinggren, Mattsson, Ekblad, Svante Johansson, Axel Johansson och Larsson: ja.
Men Herrar Ljungberg och Ordföranden: nej.

Med 17 ja- och 2 nej-röster, alltså med kvalificerad majoritet hade Stadsfullmäktige således beslutat att bifalla det förutnämnda yrkandet i ärende.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att bifalla Herr Ordförandens yrkande angående uttalandet rörande fritt vatten till sjukhuset i fråga.

1919-06-19

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 113 (avskrift KJ):
Från stadens ombud vid stämmorna i Lysekils Järnvägsaktiebolag, Bankdirektör Herr Ragnar Berger, hade skrivelse inkommit med begäran om instruktioner för instundande bolagsstämma.

Drätselkammaren hade med hänsyn till den blivande bolagsstämman beslutat att i enlighet med nu föreliggande skrivelse hos Stadsfullmäktige förorda, att stadens ombud får i uppdrag att vid nämnda stämma fösta för ansvarsfrihet i likhet med vad revisorerna tillstyrkt, och att vinstmedlens disponerande sker i enlighet med styrelsens för järnvägsbolaget förslag och revisorernas tillstyrkan, samt att arvoden med villkor för styrelseledamöter, revisorer och suppleanter bestämmas lika som nu.

Angående val av nyssnämnda funktionärer hade Drätselkammaren beslutat anmoda Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige att överlämna denna del av ärendet till Valkommittén för förslags upprättande, och förelåg nu följande förslag från denna kommitté:

Styrelseledamöter: Herrar Borgmästare Axel Sundberg, Fabrikör J. E. Lindbom, Kyrkoherde Fritz Lüscher och Stenhuggare C. G. Tinggren, samtliga från Lysekil, samt Riksdagsman Oscar N. Olsson i Broberg.

Herrar Mattsson och Brännberg hade inom Valkommittén yrkat val av Frisör Herr Gustaf Aron Löfgren i stället för fabrikör Herr J. E. Lindbom.

Styrelsesuppleanter: Herrar Konsul L. Laurin, Entreprenör C. W. Granberg, Fabrikör Gust. Karlsson och Boktryckerifaktor F. Larsson, samtliga från Lysekil, samt Lantbrukare G. Hjort i Broberg, som skulle ersätta Herr Oscar N. Olsson i Broberg.

Revisorer: Herrar Direktör John Sterner och Försäkringsinspektör A. W. Christenson, båda från Lysekil, med Herrar Sjökapten Aug. Kihlberg och Stadskassör Axel Holmqvist, båda likaledes från Lysekil, som suppleanter.

Sedan järnvägsbolagets förvaltnings- och revisionsberättelser jämte Drätselkammarens och Valkommitténs nämnda skrivelser lästs, beslöt Stadsfullmäktige enhälligt att bifalla Drätselkammarens förslag i ärendet.

Härefter upptogs frågan om upprättandet av förslag för det blivande valet vid bemälda bolagsstämma.

Herr Granberg avsåg sig uppdraget att vara styrelsesuppleant i järnvägsbolaget och föreslog i sitt ställe Verkmästare Herr Axel Pehrsson samt som ordinarie ledamot i styrelsen Frisör Gustaf Aron Löfgren.

Herr Sterner yrkade bifall till Valkommitténs förslag.

Herrar Berger och Wallén understödde detta yrkande och framhöllo, att i detta fall partisynpunkter ej böra få göra sig för starkt gällande.

Herr Ordföranden yrkade, att förslags upprättande för ifrågavarande styrelse måtte ske med slutna sedlar.

Dylik röstning, som nu företogs, utföll sålunda, att Herrar Borgmästare Axel Sundberg och Riksdagsman Oscar N. Olsson erhöles vardera 19, Herr Fabrikör J. E. Lindbom 15, Herrar Stenhuggare C. G. Tinggren och Frisör Gustaf Aron Löfgren vardera 11 röster, vadan dessa fem personer förklarades å förslaget uppsatta.

Närmast i röstetal kommo Herrar Kyrkoherde Fritz Lüscher och Konsul L. Laurin med respektive 9 och 8 röster, medan Herrar Fabrikör Gust. Karlsson, Handland P. A. Malmrot och Verkmästare Axel Pehrsson erhöilo vardera 1 röst.

Dessutom hade 1 blank sedel avlämnats.

Sedan Herr Granbergs avsägelse godkänts, föreslogos till styrelsesuppleanter med acklamation Herrar Konsul L. Laurin, Fabrikör Gust. Karlsson, Boktryckerifaktor E.F. Larsson och Verkmästare Axel Pehrsson, vilka vid förfall skola ersätta styrelseledamöterna från Lysekil, samt Lantbrukare Herr G. Hjort, som skall vid förfall ersätta Herr Oscar N. Olsson.

Likaledes med acklamation föreslogos till revisorer Herrar Direktör John Sterner och Försäkringsinspektör A. W. Christenson med Herrar Sjökapten Aug. Kihlberg och Stadskassör Axel Holmqvist som suppleanter.

1919-06-19 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 124 (avskrift KJ):
Från Stadsfullmäktiges Ordförande, Herr Kyrkoherden Fritz Lüscher, hade följande motion inkommit:

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Ingen kan rättvisligen påstå, att hembygdsvärden och vad därtill hörer blivit alldeles försummad i Lysekil, men vad därvidlag har uträttats har tillkommit mestadels genom enskilt initiativ, och torde en offentlig eloge från samhällets sida genom dess stadsfullmäktige, om också sent framkommen vara på sin plats till bland andra avlidne tullinspektör Bundsen för Stadsparkens tillkomst och till den visserligen icke upplösta, men dock i fullständig överksamhet varande föreningen Lysekils Vänner för allt vad den uträttat för tillvaratagande av Lysekils skönhetsvärden genom att bana och markera väg till annars för flertalet okända och otillgängliga utsiktsplatser, som genom dess försorg iordningstälts.

Visserligen har en senare tids rovdrift av stenhuggeriindustrins utövare omintetgjort en del av dess arbeten och förstört oersättliga skönhetsvärden, till vilka jag främst räknat de mjuka och fint rundade berglinjer åt havet till, som uppkommit genom vågsvallet under århundraden och årtusenden. En del och en stor del tyvärr är oersättligt förlorad, men vad som i någon mån kunnat räddas eller genom händers arbete återställas har på sistone genom en särskild kvinnas försorg och kostnad, och samhället som sådant, ehuru icke ägare av marken, står härför i tacksamhetsskuld till professorskan Calla Curman, som därmed vetat manifesteras sin avlidne mans kärlek till detta samhälle och dess natur, sådan den var för femtio år tillbaka.

Mycket finnes dock ännu att tillvarataga och, därest icke detta göres i tid, går även det förlorat. Lysekils terrängförhållanden göra, att även de minsta fläckar i ögonen och försämra totalintrycket, man må nalkas sjöledes eller med järnväg. Utgöres då den fläcken av en byggnad, som, bra och passabel i och för sig själv, synnerligast i en annan omgivning, verkar alltför skrikande mot sina grannar, skulle man önska att stadens byggnadsnämnd antingen hade mera makt att förhindra dylikt eller, om den har den, hade mera mod och lust att bruka den, visserligen kanske till förargelse för den enskilde, men till båtнад för samhället.

Rosvik och en del av Kyrkvik grupperar sig omkring Kyrkberget som sitt fundament med kyrkan som den centrala byggnaden, som överskuggar alla andra. Det må nu som byggnadsverk hava vilka fel som hälst, så gör den sig icke illa, där den står, utan tillfredsställer den samhällets fåfänga, som förorsakade, att den fick sin plats just där. Då måste också all omgivning, gjord av människohänder, som klättrar upp efter berget, vara av den beskaffenhet, att den icke drar uppmärksamheten från kyrkan till sig och vänder i kritik det, som kunde varit värt att beundras. Härutinnan har felats, men felet kan upprepas och förvärras genom byggnader, som ännu icke grunden blivit lagd till.

Vända vi oss till Södra Kvarngatans förlängning utöver den Norra, där husen ännu äro fristående och verka siluetter, tilldrar sig även där terrängen en sådan uppmärksamhet, att det väl må vara en samhällets angelägenhet att undvika ett byggande, som för tanken på baracker.

Rosviks förhållande till Kyrkberget upprepas i Gamla Stadens förhållande till med Lotsutkiken med den skillnaden, att här ännu så länge, så vitt jag lagt märke till, intet hus inmängt sig, som skriker mot omgivningen. Men vi måste vara uppmärksamma här såväl som ifråga om Kronbergets bebyggande och särskilt tänka på, hur det kommer att göra sig från sjön sett.

Snart förestår måhända bygget för Kommunala mellanskolan, som ju är ämnad att verka monumental, men intet torde härvidlag vara svårare att komma till rätta med än skolhusbyggnader. En enda detalj kan skrämja, liksom en enda upphjälpa det hela, exempelvis en vacker takkonstruktion. Må vi då vara angelägna om, att, innan utförandet beslutes, giva så att säga den sista finishen åt den, ty i sitt skick förefaller mig ritningen icke tillfredsställande ur estetisk synpunkt.

Till vår ursäkt må sägas, att större städer med rikare resurser än vår lilla hava bortfuskat de skönhetskatter naturen skänkt dem genom smaklösa byggnader, och det skulle vara lätt att härpå framdraga belysande ex. Men egentligen är det en klen tröst, ty var och en ansvarar ytterst för sig själv.

En del saker kan lyckligtvis icke helt och hållet förfuskas, men det hela kommer dock att bliva lidande gen. misslyckade delar. Fosterlandskärleken är rotad i kärleken till den torva, där jag lekt som barn. Jag erinrar mig ännu orden från ett föredrag av Delsbojäntan, som från sin amerikatur berättar, hur hon bland andra träffat en före detta Masthuggspojke, som tillbragt 22 år i Amerika och nu sade, att det skulle vara hans gladaste stund, när han på nytt fick komma och ligga på Masthuggsbergen för att se utåt Elfsborgsfjorden. Han ville kyssa de bergen, så älskade han dem. Om jag träffade honom, skulle jag vilja säga: kom snart annars är det förbi också med den utsikten!

Må vi alltså vara angelägna att bevara naturens visserligen karga, men dock storslagna skönhet åt vår stad genom ett bebyggande, som smyger sig efter landskapslinien i stället för att förvirra och stympta den.

Det torde invändas, att skall också detta göra sig gällande vid husbygge, så kommer det lilla, som ännu pågår eller planeras, snart att alldeles upphöra.

Men frågan är: behöver en vacker byggnad kosta mera än en ful?

Det nu sagda är icke avsett som en kritik av byggnadsnämndens hittillsvarande verksamhet utan att utrusta den med större befogenhet än att blott tillse, att tekniska bestämmelser bliva iakttagna, och att ersätta den brist på stadsarkitekt, som samhället för närvarande icke har råd att fylla, genom en anslutning till Samfundet för Hembygdsvård, vari stadens byggnadsnämnd kunde ingå som korporativ medlem i likhet med t. ex. Gefles och Södertäljes byggnadsnämnder med ett visst antal representanter mot en viss årlig avgift, som torde vara 100 kronor per representant. Samfundets Centralbyrå kommer då att stå i kontakt med vår byggnadsnämnd, tillhandagå med råd från sakkunnig arkitekt, som antingen ensam eller i viktiga fall tillsammans med Arbetsutskottet gör besök på ort och ställe, varigenom byggnadsnämnden får ett värdefullt stöd i sin viktiga verksamhet.

Med närslutande av Samfundets berättelse för 1917 önskar jag, innan stadsfullmäktige besluta om motionens slutliga öde, densamma remitterad till byggnadsnämnden för ett yttrande, som, i händelse det blir tillstyrkande, torde åtföljas av en utredning av den årliga kostnaden, vilket bäst torde ske genom att byggnadsnämnden själf sätter sig i förbindelse med nämnda samfund.

Lysekil den 16 juni 1919.
Fritz Lüsich.”

Stadsfullmäktige beslöt på yrkande av motionären att remittera motionen till Byggnadsnämnden.

Från Herr Berger förelåg motion om beviljandet av ett anslag å 400 kronor till Lysekils Hantverks- och Industriförenings Tekniska Aftonskola för år 1920.

Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade remitterat ärendet till Drätselkammaren, som beslutat att tillstyrka motionen och föreslagit, att beloppet för ändamålet upptages i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla motionen, samt att medlen för ändamålet utgå såsom Drätselkammaren föreslagit.

1919-06-19 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 126 (avskrift KJ):
Sedan föredragningslistan genomgått, föreslog Herr Berger, att Stadsfullmäktige på grund av de fortfarande rådande dåliga telefonförbindelserna med Lysekil måtte hemställa till Kungl. Telegrafstyrelsen att dess löfte dels om ytterligare en telefonlinje mellan Lysekil och Göteborg, dels en ny ledning, Lysekil – Fiskebäckskil – Grundsund, måtte med snaraste infrias.

Då det odrägliga förhållandet i telefonistiskt avseende såväl för Lysekil som omkringliggande skärgård av flera talare belysts med exempel, av vilka framginge, att redan före badsäsongens början ett tidigt på förmiddagen beställt interurbant samtal kunde kräva en väntetid av sex timmar, beslöto Stadsfullmäktige utan all meningsskiljaktighet bifalla den av Handels- och Sjöfartsnämndens ordförande gjorda framställningen.

1919-06-25 En hel sommarvecka åtnjuter mekaniska verkstadens arbetarekår, i det de avtals-enliga fyra dagarnes semester med lön sammanslagits med midsommarledigheten. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-06-25/KJ)

1919-06-28 Anställningen som vaktmästare i Midgård är till ansökan ledig. Posten tillträdes den 1 oktober 1919. A. & R. Christensson. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-06-28/KJ)

1919-06-28 Polisen i Lysekil, närmare bestämt stadsfiskalen, har för närvarande under utredning en historia, som inträffat under natten till fredag. En person, som heter Larsson och som någon tid arbetat i Norge, hade på torsdag e.m. i sällskap med några personer från Slätten druckit vin i Stadsparkens restaurant så att de blivit berusade.
På fredag morgon vaknade Larsson hos Eklund i Ålevik. Någon kännedom hur han kommit dit har Larsson inte. Han saknade emellertid nu sin plånbok, vilken på torsdag e.m. innehöll 2.130 kronor, därav en norsk 1.000 kronosedel och en dito å 500 kronor, det övriga i svensk mynt. Utav beloppet hade en del, obekant hur mycket, åtgått vid besöket å restauranten.

De personer, som voro i sällskap med Larsson på torsdag, ha under fredagen varit uppkallade till förhör, men hade de på fredag middag inte haft några upplysningar av värde att lämna. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-06-28/KJ)

- 1919-07-02 **Tillkännagivande.** Från och med idag har vi övertagit Carlsson & Löfvings Eftr. affär och kommer vi att såsom förr i tiden tillhandahålla ärade kunder prima varor och utlova vi framför allt reel behandling. Lysekil den 1 juli 1919. För AB Frilager, Otto Gottfrid Löfving. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-07-02/KJ)
- 1919-07-19 Stenhuggare. Ett tiotal goda stenhuggare får genast arbete med gatstenshuggning i nyöppnat storbrott i Gåseberg i förut obrutna vackra berg i Nolby. Sydsvenska Granit AB. Hänvändelse till W. Lundqvist, Gåseberg. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-07-19/KJ)
- 1919-07-19 Till de andra bilarna i vår stad har nu inkommit en lastbil, vilket härmed noteras. Det är AB Frilager, som lagt sig till med en sådan. Vi ä mä således! (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-07-19/KJ)
- 1919-07-30 Surret av en flygmotor är än så länge en nyhet för Lysekil. Både på måndag och tisdag ha vi haft visit av ett hydro-aeroplan, vilket på måndagen t.o.m. tog med en civil på en liten flygtur. På tisdag kretsade planet snabbt förbi. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-07-30/KJ)
- 1919-08-06 Lagfart söktes vid måndagens rådhusrätt av professorskan Calla Curman på 1/135-del av Lysekils utmark, som hon för 1.500 kronor köpt av Vilhelmina Lyckes dödsbodelägare och av fabrikör Elis Luckey på 1/135-del av Lysekils utmark, som han för 1.000 kronor köpt av samma sterbhus. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-08-06/KJ)
- 1919-08-28 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 141 (avskrift KJ):
Med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 19 sistlidne Juni under § 126 i protokollet om att göra framställning till Kungl. Telegrafstyrelsen om förbättrade telefonförbindelser till staden, vilken framställning gjorts genom Stadsfullmäktiges skrivelse den 17 sistlidne Juli, förelåg nu från bemälda styrelse meddelande att de medel styrelsen har till sitt förfogande äro så knappa, att endast redan påbörjade ledningar nu kunna komma till utförande, och att styrelsen på grund härav ansett sig icke för närvarande kunna besluta anläggandet av den begärda ledningen Lysekil – Göteborg, men vid uppgörandet av nästa års arbetsplats skulle styrelsen taga frågan under förnyad prövning.

Telegrafstyrelsen påpekade ock i sin skrivelse, att ledningen Lysekil – Fiskebäckskil – Grundsund redan kommit till utförande och är sedan maj detta år tagen i bruk för trafik.

Stadsfullmäktige beslöt att lägga skrivelsen till handlingarna.

1919-08-28 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 142 (avskrift KJ):
Herrar Sven Petersson Ekblad och Gustaf Aron Löfgren hade inkommit med följande motion:

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Undertecknade får härmed hemställa att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta låta iordningställa Bansviksgatan jämte nedläggande av vatten- och kloakledningar, allt i den omfattning som låter sig göra utan för stora kostnader för inlösen av fastigheter och dylikt, och hänvisas i denn fråga till den utredning som på framställning inom Drätselkammaren verkställts av Stadsingenjörens, herr S. H. Lundgren. För det allmänna önskemålet i begärda åtgärd, hänvisas till medföljande bilaga.

Lysekil den 16 Aug. 1919.

SVEN PETERSSON EKBLAD.   GUSTAF ARON LÖFGREN.

Ärendet hade av Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren, som avgivit följande yttrande i frågan:

Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 26 Augusti 1919.

Närvarande: Herr Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Björsell, Elmqvist och Thorsson samt Stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 122. Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige hade till Drätselkammaren för dess yttrande remitterat Herrar Ekblads och Löfgrens motion om iståndsättandet av Bansviksgatan.

Samma fråga hade förr behandlats i Drätselkammaren under §§ 151, 179 och 197 under år 1917 med anledning av Herr Ljungbergs i kammaren väckta motion.

Enligt den utredning som då gjordes av Stadsingenjör Lundgren, skulle utgifterna för ifrågavarande arbeten enligt alt. I uppgå till 12.600 kronor och enligt alt. II till 5.100 kronor.

Härtill skulle för vardera alternativet komma 1.000 kronor för ordnandet av rännsten i bemälda gata.

Med detta tillägg skulle alt. I ställa sig i 13.600 kronor och alt. II i 6.100 kronor,

Vattenstyrelsen, dit Drätselkammaren under nämnda år remitterat ärendet, hade ansett alt. I som den enda fullt effektiva lösningen av frågan men dock att det för tillfället varit ett alltför stort och kostbart arbete att med stadens begränsade tillgångar företaga.

Drätselkammaren beslöt att överlämna ärendet till Stadsfullmäktige med bifogande av de av Drätselkammaren och Vattenstyrelsen under nämnda år gjorda uttalandena i saken tillika med Stadsingenjör Lundgrens ifrågavarande utredning.

Som ovan
AXEL HOLMQVIST

Rätt utdraget från det justerade protokollet; betygas
AXEL HOLMQVIST.

De av Drätselkammaren och Vattenstyrelsen under år 1917 gjorda uttalandena i frågan förelågo även i enlighet med nedanstående protokollsutdrag:

”Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 7 december 1917.

Närvarande: Herrar Ordföranden, Wallén, Björzell, Bovik, Ljungberg och Lidell samt Stadsingenjören Lundgren.
Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 197. Till behandling återupptogs det under § 179 den 7 sistlidne november till Vattenstyrelsen för dess yttrande remitterade ärendet, Herr Ljungbergs motion om utredning angående Bansviksgatans iståndsättande.

Vattenstyrelsens föreliggande yttrande var av följande lydelse:

Utdrag av protokollet, hållet vid sammanträde med Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar den 5 december 1917.

Närvarande: Herrar vice Ordföranden, Sterner, Mattsson, Björkman och Hörman samt Stadsingenjören Lundgren.
Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 54. Under § 41 den sistlidne november beslöt Styrelsen att bordlägga det från Drätselkammaren remitterade ärendet om vatten- och kloakledningar i

Bansviksgatan med anledning av Herr Ljungbergs motion om utredning angående denna gatas iståndsättande.

Styrelsens ledamöter hade genom besök å ifrågavarande gata närmare tagit del av de hithörande förhållanden.

Det föreliggande, av Stadsingenjören upprättade kostnadsförslaget för arbetet ifråga skulle uppgå till:

Enligt alternativ I 12.600 kronor, därav för vatten- och kloakledningar 4.200 kronor och enligt alternativ II 5.100 kronor, därav för vatten och kloakledningar 2.000 kronor.

Härtill kommer för vardera alternativet 1.450 kronor, varav för ordnande av rännsten i Blekegatan 1.000 kronor och för avledande av vatten vid huset n:o 13 Bansviksgatan 450 kronor.

Med detta tillägg skulle alternativ I ställa sig i 14.050 kronor och alternativ II i 6.550 kronor.

Efter tagen del av detaljerna i ärendet beslöt Styrelsen att hos Drätselkammaren göra följande uttalande:

Alt. I, som är den enda fullt effektiva lösningen av frågan, är ett för närvarande för stort och kostbart arbete att med stadens begränsade tillgångar företaga.

Alt. II utgör en lösning av frågan, som visserligen skulle ställa sig jämförelsevis billigt, med då avloppsledningarna skulle utmynna i nedanför liggande, synnerligen smala kulvertledningar, vilka till största delen äro belägna å enskildas tomter, har man att befara, att en sådan anordning skulle medföra svåra obehag och såsom Stadsingenjören även i sin utredning påpekat utgöra endast ett provisoriskt avhjälpande av de förefintliga bristerna.

Styrelsen inser väl, att något bör göras för gatans förbättring men kan på grund av anförda skäl för närvarande ej tillstyrka annan kostnad för bemälda gata än de i kostnadsläget upptagna 450 kronor för avledande av vattenflödet vid huset n:o 13.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget från det justerade protokollet; betygas

AXEL HOLMQVIST.

Drätselkammaren beslöt i enlighet med detta yttrande att för en kostnad av 450 kronor göra anordning för vattenflödets avledande vid huset n:o 13

Bansviksgatan och att upptaga detta belopp bland utgifter för gator under år 1918.

Vidare åtgörande i saken borde intills vidare anstå.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget från det justerade protokollet; betygas

AXEL HOLMQVIST.

Sedan handlingarna i ärendet lästs, yttrade de sig under den uppkomna diskussionen följande talare.

Herr Ekblad framhöll bemälda gatas dålig skick och den trafik som där äger rum, samt att trots upprepade framställningar under cirka 10 års tid inga förbättringar gjorts å gatans iståndsättande och yrkade bifall till motionen.

Herr Löfgren föreslog ärendet återremiss till Drätselkammaren för erhållande av ny utredning grundad på de högre arbetskostnaderna samt framhöll lämpligheten av att kostnaderna för ifrågavarande arbete fördelas på flera år.

Herr Sterner medgav, att gatan ej på långt när är i tillfredsställande skick, men orsaken varför inga förbättringar vidtagits vore brist på medel. Det funnes ju den utvägen att föra arbetet sektionsvis för att ej få för dryga utgifter på en gång.

Herr Lindbom betonade ock önskvärdheten av att gatan omlägges, vilket vore särskilt nödvändigt då därigenom en stor del av den livliga trafiken på Gamla Strandgatan kunde minskas.

Herr Ordföranden hemställde om bifall till remissyrkandet, och beslöto Stadsfullmäktige i enlighet därmed.

[Anm PS: Bansviksgatan n:o 13 är dagens Bansviksgatan 12B / Lotsgatan 2.]

1919-08-28

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 143 (avskrift KJ):

Sedan de närliggande ärendena behandlats, meddelade Herr Sterner, att han med anledning av Stadsfullmäktiges beslut om att köpa tomt på Slätten för upplåtande av plats till ett länsepidemisjukhus hänvänt sig till Ordföranden i Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott, Herr Disponenten Leksell, för att för honom klarlägga, att Stadsfullmäktige icke komma att ingå på att Lysekils stad skulle bekosta vare sig vatten- eller avloppsledningar till ifrågavarande sjukhus men väl däremot, att Stadsfullmäktige vidhålla sitt vid flera tillfällen gjorda erbjudande att till nämnda sjukhus lämna fritt vatten.

Herr Sterner nämnde, att meddelande senare kommit, att bemälda sjukvårdskommittés arbetsutskott ändå fattat det beslutet, att Lysekils stad skulle bekosta vatten- och avloppsledningar till sjukhuset, samt anhöll med anledning härav, att Stadsfullmäktige måtte genom beslut uttala sig i denna fråga, då Drätselkammaren icke kunde uppgöra med Aktiebolaget Göteborgs Bank om tomten å Slätten förrän klarhet vunnes, vem som skall bekosta berörda ledningar.

Herr Ordföranden uppläste en av honom uppsatt skrivelse och föreslog att densamma skulle antagas såsom Stadsfullmäktiges uttalande att genom stadens landstingsmän överlämnas till landstinget.

Denna skrivelse var av följande lydelse:

”Då till Stadsfullmäktige i Lysekils kännedom kommit, att Landstingets Sjukvårdskommittés arbetsutskott utom den av Lysekils stad begärda tomten å Slätten, vilken kommittés arbetsutskott utom den av Lysekils stad begärda tomten å Slätten, vilken tomt ännu icke befinner sig i stadens ägo utan måste av densamma till högt pris förvärfvas, ställer kravet, att Lysekils stad å egen bekostnad skall ombesörja rörledningar till sagda tomt för det vatten, som staden förbundit sig att tillhandahålla, vilja stadsfullmäktige emot ett sådant egenmäktigt och obilligt krav inlägga sin bestämda gensaga.

Enligt epidemilagen av den 19/6 1919, skall varje epidemidistrikt, som enligt § 16 sammanfaller med landstingsområdet, äga tillgång till erforderligt antal platser å sjukhus för epidemisjuka. Sådana epidemisjukhus skola vara ändamålsenligt förlagda.

Det ifrågavarande sjukhuset, avsett för Stångenäs med kringliggande skärgårdskommuner, torde icke ändamålsenligt kunna förläggas än just till Lysekil av samtliga hithörande kommuners invånareantal utgör Lysekils endast en bråkdel, på vilken ensam arbetsutskottet vill lägga en väsentlig del av kostnaderna för sjukhusets tillkomst.

Tomten, som ännu icke är inköpt, kan med sammanhängande delar icke erhållas under 50.000 kronor, varav cirka 20.000 kronor torde belöpa sig på själva sjukhustomten. De begärda rörledningarna till det utom staden jurisdiktion belägna området belöpa sig till 480 meter och komma enligt härvarande stadsingenjörs beräkning, då 12 t. cementrör användas för avlopp och 4 t. gjutna rör för vattnet, att kosta 17.500 kronor med nedläggning, alltså en kostnad för Lysekils del av 37.500 kronor, för ett utom stadens hank och stör beläget epidemisjukhus, under det att andra under detta sjukhus hörande kommuner icke skulle drabbas av några som helst kostnader för sjukhusets tillkomst.

Jämföres härmed landstingets egna kostnader för sjukhusets uppförande, vilka beräknats till 125.000 kronor, skulle alltså Lysekils stads uppgå till bortemot 1/3, i alla händelser över ¼ av nämnda summa, vilket icke kan betraktas annat än som obilligt och orimligt.

Lysekils stadsfullmäktige hava aldrig erbjudit sig att utlägga rörledningar för vatten utan endast att tillhandahålla fritt vatten, ett erbjudande, som stod tillsammans med landstingets godkännande av erbjudna tomter inom staden. Då nu Lysekil fortfarande erbjuder fritt vatten, vilket med dess knappa tillgång och dryga omkostnader för sitt vattenledningsvatten måste anses som en dyrbar gåva för staden, och dessutom är beredd att nedlägga 20.000 kronor på förvärv av den tomt arbetsutskottet utpekat som den lämpligaste, så bör detta vara nog och mer än nog med uppoffringar från stadens sida.

Under flera år har Lysekil haft eget epidemisjukhus, som mot avgifter lägre än självkostnadspris upplåtits även för utomliggande kommuners sjuka, särskilt under de svåra epidemierna förliden höst och vinter. Till tack för denna omvårdnad skulle nu staden, om arbetsutskottet finge sin vilja fram, åläggas drygare extra utgifter än någon annan kommun i landstingsområdet för tillkomsten av ett nytt epidemisjukhus, som Lysekil Behöver i mindre grad än de omgivande kommunerna och dessutom icke ligger inom stadens område.

Stadsfullmäktige förvänta, att landstinget icke delar denna arbetsutskotts uppfattning.

Varom icke, återstår alltid den utväg för staden, som omförmäles i § 16 av nämnda lag, nämligen att med Konungens begivande fortfarande utgöra eget epidemidistrikt och därmed vara befriad från bidrag till den av landstinget anordnade allmänna sjukvården vid smittosamma sjukdomar.”

Herr Brännberg yttrade, att Hälsovårdsnämnden hade upptagit frågan huruvida staden skulle kunna få bilda eget distrikt för epidemisjukvårdens ordnande, och skulle denna fråga sedermera komma under Stadsfullmäktiges behandling.

Herrar Berger, Sterner och Ljungberg framhöllo, att staden icke kunde gå in på vilka som helst av Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott framställda anspråk i denna fråga, då den nya lagen helt överflyttat epidemisjukvården på landstingen.

Då överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att bestämt avvisa kravet på, att staden skulle bekosta vatten- och avloppsledningar till det blivande länsepidemisjukhuset i Lysekil eller dess omedelbara närhet.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige, att såsom sitt eget uttalande antaga den av Herr Ordföranden uppsatta skrivelsen för att överlämna densamma till Landstinget och dess sjukvårdskommittés arbetsutskott genom stadens landstingsmän.

1919-08-30 Komministerbostaden i Brastad skall uppföras av byggmästare Robert Gotthard Christensson, vars anbud på 48.000 kronor antagits av gemensam kyrkostämman. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-08-30/KJ)

1919-09-06 En ståtlig ansjovisfabrik håller för närvarande på att uppföras i närheten av Slätteskår för fabrikör Carl Hörmans räkning. Fabriken uppföres i tre våningar av gul tegelsten och betong. Utanför fabriken företages utfyllnad i sjön. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-09-06/KJ)

1919-09-10 50 år fyllde i måndags verkmästaren vid Lysekils Mekaniska Verkstad herr Anton Pettersson. Jubilaren är en för Lysekil och hela västkusten väl känd person. I icke mindre än 17 år har han varit mekaniska verkstadens tjänst och således är han en av dem som varit med från början. Han har ock nedlagt sina bästa år och krafter för verkstadens fromma, men han är ännu trots sina 50 år vid full vigör och arbetskraft. Pettersson tillbringade 50-årsdagen i sin familjs sköte och på kvällen samlades i hans hem kamrater från verkmästareföreningen samt vänner och närstående till en enkel hyllning. Det överlämnades till honom en minnesgåva, bestående av en käpp med inskription, ett par glasögon samt en ring från verkmästareföreningen. Under aftonen anlände flera telegram från när och fjärran och kvällen förflöt under en angenäm stämning. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-09-10/KJ)

1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 148 (avskrift KJ):
Till ledamöter i den av Stadsfullmäktige den 28 sistlidne augusti beslutade kommittén för utredning av möjligheten huruvida ej besparingar kunna göras på antalet för staden anställda befattningshavare valdes i enlighet med Valkommitténs föreliggande förslag Herrar Borgmästare Axel Sundberg, Konsul L. Laurin, Frisör Gustaf Aron Löfgren, Handlande Axel Johansson, Fabrikör Alfred Bovik och August Mattsson samt Bankdirektör Ragnar Berger med den förutnämnde som sammankallande.

1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 149 (avskrift KJ):
Från Herr Professor Robert Murray, Djursholm, förelåg följande gåvobrev till Lysekils stad:

”GÅVOBREV.

Härmed får jag såsom gåva till Lysekils stad överlämna dels min villaegendom vid Kyrkviks Strandgata i Lysekil – utgörande enligt särskilda lagfartsbevis

den 19 januari 1886, den 31 oktober 1887, den 16 mars 1891 och den 13 juli 1903 tillhoppa 10.628,5 kvadratalnar – jämte å tomten uppförda åbyggnader och i desamma befintliga inventarier med undantag av de bohag, mina barn kunna vilja för sig behålla, dels och 10 aktier i Lysekils Nya Badhus aktiebolag, allt att av staden ägas och brukas med full äganderätt, tomten såsom allmän park för stadens invånare och i staden vistande badgäster, villan såsom bibliotek, konvalescenthem, föreläsning- o. musiklokal eller till något annat jämförligt allmänt ändamål, samt den årliga avkastningen av det skänkta kapitalet såsom bidrag till anläggningars värdiga underhåll; skolande såsom villkor för denna stiftelse, vilken till åminnelse av min avlidna hustru skall benämnas MARIA MURRAYS MINNE, gälla följande:

att Lysekils stad åtager sig att i första hand medelst avkastningen av det skänkta kapitalet, som ej under några förhållanden får till sitt belopp förminsкас, vårda och underhålla tomten såsom park ävensom de å densamma uppförda byggnader;

att, då tomtens natur av park och en stilla tillflyktsort särskilt ligger mig om hjärtat,

- a) å densamma befintliga hus ej må upplåtas till skola eller liknande ändamål;
- b) utskänkings- eller restaurantrörelse ej får bedrivas å området ifråga;
- c) någon genomfartsväg ej får öppnas genom området, utan detsamma som hittills bliva tillgängligt allenast genom en enda ingång;
- d) all badning, inclusive solbad och soltorkning å området strängeligen förbjudes med undantag av för på stället boende personer och då allenast vid badhuset; samt
- e) portarna till trädgården nattetid hållas stängda för undvikande av nattliga besök och orgier.

att större areal av tomten ej får bebyggas än som för närvarande är fallet;

att å tomten vid gåvans överlämnande befintliga yttre anordningar såvitt möjligt för framtiden bibehållas oförändrade;

att därest tomtens åbyggnader skulle komma att användas till föreläsningars hållande eller offentliga eller enskilda sammankomster, all politik skall vara därifrån bannlyst, så att exempelvis föreningar med politiskt syfte eller av politisk anstrykning icke skola vara berättigade att där sammanträda ens för överläggningar i opolitiska ämnen;

samt att stiftelsens angelägenheter, i den mån de icke kräva penningbidrag av staden, skola i enlighet med förestående stadgar samt de bestämmelser, stadsfullmäktige i anslutning till dem kunna besluta, handhavas av en styrelse,

bestående av stadens borgmästare såsom ordförande samt två av stadsfullmäktige utsedda ledamöter jämte suppleanter för dem.

Då jag förutsätter, att staden icke kan vara beredd att genast träffa avgörande om det slutliga sättet för villaegendomens användning, har emellertid ingenting att erinta mot att bestämmandet härutinnan för någon tid, dock högst fem år från denna dag, uppskjutas och att staden under tiden på något sätt, som ej står i strid med donationens ovan angivna syfte, exempelvis genom uthyrning till badgäster eller på annat dylikt sätt, ekonomiskt tillgodogör sig villaegendomen, med iakttagande likväl av att planteringarna genast skola hållas tillgängliga för allmänheten på sätt förut stadgats.

Utöver de villkor, jag ovan angivit för gåvans fullbordande, tillåter jag mig att ytterligare framlägga några önskningar, som jag antager, att staden vill tillmötesgå, nämligen:

att änkan Stina Olsson får kvarbo i sitt rum i flygelbyggnaden tills vidare så länge hon kan användas för tillsyn av egendomen,

samt att för uppgörande av förslag till egendomen lämpliga användning och reglemente för stiftelsen tillsättes en kommitté, bestående av stadens borgmästare såsom ordförande samt ytterligare ett lämpligt antal personer, förslagsvis konsul Carl Magnus Radhe, direktör Hugo Hallgren, kyrkoherden Herman Fredrik Georg Lüscher och doktor Hjalmar Fries, vilkas omdöme jag högt värderar.

Djursholm den 6 september 1919.

ROBERT MURRAY.

Egenhändiga namnteckningen bevittna:

WALTER MURRAY.   EDWARD BUCKLIN.”

Från donatorn var härjämte bifogad en så lydande skrivelse:

Djursholm den 6 September 1919.

Till Lysekils Stadsfullmäktige.

I tacksamhet mot all god gåvas givare bestämde min numera avlidna maka och jag, att den egendom i Lysekil, vilken vi tillsammans innehaft i omkring 30 år, skulle jämte det kapital varav vi i Lysekils badbolag vore ägare, överlämnas åt Lysekils samhälle. Detta även av tacksamhet för all den vänlighet vi under vår vistelse i nämnda samhälle gemensamt åtnjutit och jag för egen del under ett halvt sekel.

Egendomen har som bekant uppvuxit på kala klippan och endast genom kärlek nått den utveckling den för närvarande innehar. Då den överläts åt samhället har det varit vår önskan att platsen även framdeles må bli ett fridens hem, varför vi ock vid gåvan fästat en del villkor, som i gåvobrevet närmare uppgives.

Gåvan behöver egentligen ej något namn, men då jag, emot all min förmodan, blivit den överlevande maken, känns det för mig som en bjudande plikt, att på något vis tacksamt erkänna all den lycka, som min maka under ett 42-årigt äktenskap skänkt mig, och är det därför min önskan, att gåvan må kallas "Maria Murrays minne". Detta dessutom av det skäl att samma namn även bars av min mor, sålunda av de två kvinnor till vilka jag med den djupaste tacksamhet varit bunden i livet.

I förhoppning att Udden må bli en kär tillflyktsort för livets trötta vandrare och att den fägring, som pryder den lilla älskliga platsen av kommande tider må tillvaratagas, är jag mer än tacksam och glad att få överlämna gåvan.

Slutligen får jag meddela, att jag, så snart jag mottagit stadens godkännande av gåvobrevets villkor, skall hava äran översända behöfliga lagfartshandlingar.

Med största högaktning
ROBERT MURRAY.

Denna skrivelse och donationsbrevet lästes, varefter Herr Radhe yttrade: "Det ligger en vacker tanke och ett ädelt uppsåt i denna donation. Genom träget och oförtrutet arbete har donatorn förvandlat det område, han nu önskar som gåva överlämna till staden, från endast kala klippor till den härliga anläggning, det denna dag är, o. hemställer jag, att Stadsfullmäktige måtte besluta att med synnerlig tacksamhet emottaga donationen."

Med livligt instämmande i detta yttrande beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att emottaga donationen och till Herr Professorn Murray genom skrivelse åtföljd av utdrag av detta protokoll uttrycka stadens innerliga tack för den storartade och välkomna gåvan.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med donatorns i gåvobrevet uttryckta önskemål följande:

Att medgiva änkan Stina Olsson rätt att kvarbo i sitt rum i flygelbyggnaden till ifrågavarande villaegendom och att till ledamöter i kommittén för uppgörande av förslag till egendomens lämpliga användning och reglemente för stiftelse välja Herrar Borgmästare Axel Sundberg, Konsul Magnus Radhe, Direktör Hugo Hallgren, Kyrkoherde Fritz Lüscher och Doktor Hjalmar Fries med Herr Borgmästare Sundberg som ordförande.

Vad angår tillsättandet av styrelse för stiftelsen, så ansågo Stadsfullmäktige, att detta bör bero, tills bemälda kommitté fullgjort sitt uppdrag.

1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 150 (avskrift KJ):
Från Drätselkammaren förelåg följande skrivelse:

”Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 22 september 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Wallén, Björsell, Bovik och Ljungberg samt Stadsingenjör Lundgren.
Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 135. Från Lysekils Mek. Verkstads Aktiebolag förelåg en så lydande skrivelse:

”Till Drätselkammaren, Lysekil.

Härmed anhålles om tillstånd att enligt bifogade ritning få utlägga industrispår från tomt N:o 1, Kvarteret ”Verkstaden”, till tomt Rinkenäs N:o 1.

Spåret lägges med 60 cm spårvidd och drages i Verkstadsgatan på 1,00 m avstånd från gatans gränslinje. Rälserna lägges med överkant i gatunivån och vid alla inkörsvägar till angränsande tomter lägges mellan rälserna upp till dessas överkant ett däck av plank, så att körning obehindrat kan försiggå.

Lysekil den 17 sept. 1919.

LYSEKILS MEK. VERKSTADS AKTIEBOLAG.
O. Folke Aurell.”

Drätselkammaren beslöt att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige och där enhälligt tillstyrka bifall till bemälda framställning, dock så att dylikt tillstånd må gälla endast yills vidare och till Stadsfullmäktige därom annorlunda besluta, samt att ifrågavarande anläggning utföres och underhålles på sökandens egen bekostnad.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan
AXEL HOLMQVIST.
Rätt utdraget; betygas
AXEL HOLMQVIST.”

Härjämte förelåg den i skrivelsen nämnda ritningen.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla framställningen på de av Drätselkammaren föreslagna villkoren.

- 1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 153 (avskrift KJ):
För tiden 1 januari – 30 juni detta år förelågo från härvarande livsmedelsnämnd verksamhetsberättelse över den statsunderstödda verksamheten för lindring av de mindre bemedlade inom Lysekil levnadsvillkor tillika med tablå för samma tid över verkliga nettokostnader för bemälda verksamhet.

Stadsfullmäktige beslöto att med godkännande lägga dessa skrivelser till handlingarna.

- 1919-10-04 AB Sveriges Förenade Konservfabriker hade planerat en till- och ombyggnad av den i kvarterat Fyrtornet i Lysekil förlagda konservfabriken, som visat sig vara för liten. Efter starka protester från i grannskapet boende personer, vilka förmenade sig ha obehag av den elaka lukten från fabriken, vägrade byggnads- och häsovårdsnämnden byggnadslov. Denna vägran föranledde emellertid bolaget att överklaga hos Kunglig Befallningshavande, där avgörandet nu förestår.

Förste provinsialläkaren i länet, doktor Georg Henrik Dovertie, har i angivet utlåtande även framhållit att elak lukt sprides från konservfabriken, men att denna genom vissa åtgärder kunna reduceras.

I sina påminnelser påpekade häsovårdsnämnden att den under en följd av år haft sin uppmärksamhet fäst på önskvärdheten av ansjovisindustrins förläggande till mera glest bebyggda delar av staden. Av denna anledning tillät icke nämnden på sin tid återuppförande av den nedbrunna Sundbergiska fabriken, varjämte klaganden ålagts att från Rosvikstorg borttaga ett bolaget tillhörigt magasin för råvaror. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-10-04/KJ)

- 1919-10-11 Livräddningsstationen på Käringön, anordnad av Svenska Sällskapet för räddning av skeppsbrutne, skulle öppnats den 1 september, men båten är ännu ej färdig, enär gjutningen av stålkölen tog längre tid än man beräknat. I slutet av nästa månad väntas allting vara klart.

Båten, som bygges av ek å Fridhems varv i Lysekil, skall förses med en 40 hkr Skandiamotor. Den blir cirka 18 meter lång och kostar 80.000 kronor. Till befälhavare är som bekant antagen skeppare Bernhard Österberg, Käringön, och manskap håller på att anställas.

Länsstyrelsen har tillstyrkt sällskapets framställning att få uppföra ett redskapsskjul å Käringön, vilken som bekant tillhör kronan. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-10-11/KJ)

- 1919-10-29 Avbrott på kraftledningen från Trollhättan till Lysekil, Uddevalla, m.fl. platser inträffade tidigt i måndag morse. För vår stad har en del inskränkningar i

ström-leveransen måst göras enär verkets dieselmotor ej förmår leverera erforderlig strömåtgång. Orsaken till avbrottet torde vara stolpras på ett par platser, beroende på storm och snöblask [under] söndagsnatten. Det förmodas att avbrottet kommer att bliva rätt långvarigt. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-10-29/KJ)

1919-09-24

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 159 (avskrift KJ):

Den 28 sistlidne augusti under § 142 i protokollet beslöto Stadsfullmäktige att till Drätselkammaren återremittera Herrar Ekblads och Löfgrens motion om Bansviksgatans iordningställande, och återupptogs nu detta ärende till behandling, då Drätselkammarens förnyade yttrande nu förelåg så lydande:

”Utdrag av protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 27 oktober 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, Wallén, Bovik, Ljungberg, Löfving och Hörman samt Stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 159. Till behandling återupptogs det från Stadsfullmäktige återremitterade och under § 139 den 22 sistlidne september bordlagda ärendet, motion av Herrar Ekblad och Löfgren om Bansviksgatans igångsättande.

Stadsingenjören Lundgren framkom nu med det förslag, att man borde under år 1920 för ifrågavarande gata utföra följande arbeten för en sammanlagd kostnad av 7,500 kronor.:

Planering, bergsprängning m. m.	kr.	1.800:-
Stödjemur	kr.	2.400:-
Avloppsledningar	kr.	3.300:-

Då enligt Stadsingenjörens meddelande dessa arbeten utgöra ett led i de enligt kostnadsförslaget upptagna gatuarbetena, ansåg Drätselkammaren, att man borde söka att börja frågans lösning genom att antaga det nu av Stadsingenjörens framlagda förslaget och beslöt med anledning härav enhälligt att hos Stadsfullmäktige tillstyrka detsamma, och att medel för ändamålet upptagas i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget; betygas

AXEL HOLMQVIST.”

Herr Radhe yrkade bifall till Drätselkammarens föreliggande förslag.

Herr Ekblad uttalade sitt erkännande för den lösning Drätselkammaren föreslagit i frågan, hade dock önskat att samtliga ifrågavarande gatuarbeten på en gång beslutats och uttalade förhoppningen, att ehuru så ej skett måtte fortsättas under den närmaste åren, så att gatan kommer i gott stånd.

Herr Sterner yttrade, att de av Drätselkammaren nu föreslagna arbetena i bemälda gata utgör ett led i hela arbetet för gatans iordningställande, varför man senare efter råd och lägenhet kan fullfölja planen enligt det av Stadsingenjören upprättade totalförslaget. Understödde bifallsyrkandet.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bifalla Drätselkammarens förslag i ärendet, och att medel för ändamålet skola upptagas i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

1919-09-24

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 161 (avskrift KJ):
Den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för underhandling med landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott hade till detta utskott gjort följande medlingsförslag rörande vatten- och kloakledningar till den av Stadsfullmäktige erbjudna tomten för länsepidemisjukhus å Slätten:

”1:o) landstinget låter på sin bekostnad verkställa grävning, sprängning och fyllning för nedläggande av kloak- och vattenledningsrör;

2:o) landstinget bekostar själva kloakledningen med c:a 80 meter 9 tums och c:a 400 meter 12 tums kloakrör;

3:o) vattenledningsrören till en dimension av 4 tum bekostas av staden och nedlägges med kloakrören;

4:o) staden tillerkännes rätt att, därest det område, ledningarna genomlöpa, skulle komma att bebyggas, tillkoppla de ledningar som äro nödiga för byggnadernas förseende med vatten- och slaskledning, med villkor, att staden i sådant fall övertager skötseln och underhållet av ledningarna i sin helhet genom sin vatten- och kloakstyrelse.

Därest detta företag skulle av arbetsutskottet gillas, skola vi söka utverka dess antagande av Stadsfullmäktige.

Lysekil den 8 okt. 1919.

AXEL SUNDBERG   RAGNAR BERGER.
C. BRÄNNBERG.”

På detta erbjudande hade arbetsutskottet lämnat skriftligt, nu föreliggande svar, vars huvudinnehåll utgjordes av följande uttalande:

”Att vidhålla upplåtande av redan godkänd tomt i Slättens municipalsamhälle; att på landstingets bekostnad skulle verkställas grävning, sprängning och fyllning för nedläggande av kloak- och vattenledningsrör från sjukhustomten till landsvägen;

att landstinget bekostar den kloakledning som för blivande epidemisjukhus erfordras, eller med 6 tums rör, med rätt för staden att genom erläggande av prisskillnad mellan dessa rör och andra möjligen dyrare sådana, få önskade rör nedlagda ävensom mot erläggande av den ökade kostnaden för avgreningsrör få sådana nedlagda på önskade platser.

samt att arbetsutskottet för sin del ej hade något att erinra mot i skrivelsen under punkt 4 omnämnda begäran.”

sedan arbetsutskottets skrivelse lästs, yttrade sig följande talare i ärendet:

Herr Borgmästaren Sundberg: Anledningen varför den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för frågan om det blivande länsepidemisjukhuset avgivit sitt medlingsförslag var att staden skulle kunna köpa det å Slätten för ifrågavarande sjukhus anvisade området.

Anförde ock, att om området å Slätten skulle köpas, så vore det ej endast i tanke att få tomt till bemälda sjukhus utan även för att förvärva tomter till framtida försäljning för bebyggande.

Man finge därefter icke lägga hela kostnaden för nämnda vatten- och kloakledningar på detta sjukhus, då ju ledningarna även komme att tjäna andra allmänna intressen.

Herr Laurin ansåg, att Stadsfullmäktige borde hålla på det av deras kommitterade avgivna förslaget och föreslog att Stadsfullmäktige måtte godkänna detsamma.

Herr Radhe understödde detta förslag.

Herr Ordföranden framhöll, att det för denna sjukhustomt tillkommer utgifter, som man hittills ej tagit med i beräkningen, såsom en mycket kännbar vägs katt m. m. vilket gör att detta erbjudande av tomt kommer att för staden medföra avsevärda kostnader.

Herr Brännberg ansåg det ej klokt att fördröja frågans lösning, då man vore i det allra största behov att få densamma ordnad med det snaraste, och så finge man för övrigt se ärendet i samband med Slättens införlivning.

Herr Löfgren hade ansett, att det av Stadsfullmäktige sist gjorda erbjudandet i denna sak varit definitivt och yrkade i följd härav, att Stadsfullmäktige ej måtte frångå detta sitt beslut.

Herr Berger framhöll, att Lysekil sträckt sig mera än tillräckligt långt för att i detta fall vara så tillmötesgående att frågan måtte kunna snarast lösas och kunde ej vitsorda att vare sig Landstingen eller de lagstiftande myndigheterna visat sig generösa, utan raka motsatsen, då det gällde epidemivårdens ordnande.

Herr Larsson delade visserligen den föregående talarens åsikt, men ansåg dock, att man ej finge driva saken för långt och fann, att vad angår vatten- och kloakledningar till denna sjukhustomt, så måste staden likväl förr eller senare, med tanke på Slättens inkorporering med Lysekil, lägga dylika ledningar.

Herr Granberg fann i likhet med Herr Löfgren, att man ej kunde gå med på att för ifrågavarande sjukhustomt åtaga sig ytterligare ekonomiskt betungande förpliktelser.

Herr Laurin påpekade bara ringa förståelse och god vilja Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott hade visat att underlätta frågans lösning på ett för staden lämpligt och humant sätt, ja utskottet hade emellanåt använt sig av sådana påtryckningar, som närmade sig hot, om staden ej ginge med på det ena eller andra kravet.

Herr Ordföranden yrkade uppskov med ärendets avgörande till ett annat sammanträde, för att Stadsfullmäktige skulle bliva i tillfälle att fatta ett väl övervägt och avgörande beslut i frågan.

Herr Ljungberg instämde i viss mån i Herr Bergers uttalade syn på saken och beklagade det ringa tillmötesgående som arbetsutskottet visat staden i förevarande fall. Ansåg det ej klokt att avgöra ärendet i dag och understödde Herr Ordförandens yrkande om uppskov med frågans avgörande.

Herrar Laurin, Radhe, Löfgren och Tinggren instämde även i Herr Ordförandens yrkande, varefter Stadsfullmäktige beslöto att bifalla detsamma.

1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 166 (avskrift KJ):
Byggnadsnämnden hade hos Drätselkammaren begärt att en skrivmaskin måtte inköpas till stadsingenjörskontoret.

Drätselkammaren, som ansett verkligt behov i detta fall föreligga, hade beslutat att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om inköp av en skrivmaskin till nämnda kontor för ett pris av omkring 700 kronor, samt att detta belopp måtte upptagas i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering,

och beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att bifalla Drätselkammarens förslag i ärendet.

1919-10-30 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 170 (avskrift KJ):
Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län hade genom Magistraten infortrat Stadsfullmäktiges yttrande över ansökningar om rätt till utskänkning av pilsnerdricka inom Lysekils stad under nästkommande försäljningsår eller tiden 1 januari – 1 oktober 1920 av nedannämnda personer, nämligen:

- 1) Maria Fredrika Rundberg i huset n:o 24 vid Kungsgatan, [Kungsgatan 30]
- 2) Anders Dahl i sitt hus n:o 81 vid Gamla Strandgatan, [Kungsgatan 7]
- 3) Bernhard Ninus Hedberg i sitt hus n:o 45 vid Gamla Strandgatan. [Gamla Strandgatan 23]
- 4) Olof Dorthé i sitt hus n:o 25 vid Kungsgatan. [Kungsgatan 32]

Då sökanden Anders Dahl avlidit under innevarande månad, ansågo Stadsfullmäktige att hans ansökan skulle lämnas utan avgivande av yttrande.

Herr Ekblad yrkade bifall till Maria Fredrika Rundbergs ansökan, då bemäde sökande behövde erhålla dylika rättigheter för sitt livsuppehälle men yrkade däremot avslag å Olof Dorthés ansökan.

Herr Radhe yrkade bifall till de trenne kvarstående ansökningarna.

Herrar Axel Johansson och Larsson yrkade avslag å Maria Fredrika Rundbergs ansökan.

Då överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige utan votering att tillstyrka bifall till sökandena Rundbergs, Hedbergs och Dorthés ansökningar samt att såsom skäl för denna tillstyrkan anföra, att ifrågavarande rättigheter äro av behovet påkallade, och att sökandena äro lämpliga att omhändertaga rättigheterna.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige uttala, att utskänkning i förevarande fall icke får äga rum å sön- och helgdagar samt efter kl. 5 eftermiddagen å dag före sön- och helgdagar och efter kl. 7 eftermiddagen övriga dagar i veckan.

1919-09-24 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 172 (avskrift KJ):
Herr Löfving hade såsom egen motion upptagit följande framställning från fiskhandlare i staden om införande av fiskauktioner i Lysekil.

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Som bekant hava sedan ett flertal år tillbaka fiskauktioner hållits i Göteborg, och hava de betänkligheter, som från vissa håll till en början uttalades gent emot dessa fiskauktioners hållande, visat sig så obefogade att numera ingen,

vare sig fiskare eller konsument, önskar dess upphörande. Tvärtom har från fiskarehåll ofta påpekats önskvärdheten av att fiskauktioner även måtte komma till stånd å ett flertal andra lämpliga platser utefter kusten, samtidigt som de i synnerhet framhållit Lysekil som varande en synnerligen bekväm och tidsbesparande avlastningsplats.

Enligt vad undertecknade hava sig bekant hava åtgärder för fiskauktioners hållande under stundande säsong redan vidtagits å en del mindre platser såsom Kalfsund, Marstrand och Smögen, och synes oss därför denna för samhället och dess fisknäring synnerligen viktiga fråga icke härstädes hava ägnats nödig uppmärksamhet, i all synnerhet som Lysekil med sitt fördelaktiga läge och sina goda kommunikationer mer än någon av ovannämnda platser torde kunna anses lämplig för fiskauktioners anordnande.

Det förhållandet att fiskarne föredraga att införa sina fångster till Göteborgs fiskhamnsauktioner har gjort, att tillförseln på övriga platser betydligt reducerats, och hava i synnerhet under den gångna sommaren olägenheterna av detta förhållande visat sig vara cad Lysekil med flera platser beträffa. Göteborg har under denna tid haft en mycket riklig tillförsel av fisk, ja, vid ett flertal tillfällen så stor, att avsättning ej funnits för densamma, trots de onormalt låga priserna, då däremot under samma tid tillförseln till Lysekil och övriga platser efter kusten varit liten eller ingen, vilket visat sig synnerligen menligt för såväl härvarande konsumenter som den härstädes bedrivna fisknäringen. Och äro vi övertygade om, att förhållandet beträffande Lysekil icke torde bliva bättre nu i höst och vinter, då fiskauktionerna å de tidigare i skrivelsen angivna platserna taga sin början, såvida icke genom stadens försorg fiskauktioner snarast anordnas härstädes.

Vad den ekonomiska sidan av saken beträffar, så torde säkerligen den å försäljningen betingade provisionen komma att täcka alla med arrangemanget förknippade kostnader, och äro vi övertygade om, att i synnerhet hamnkassan och järnvägen genom den ökade tillförseln skulle komma att tillföras ej oansenliga inkomster.

På grund av vad här ovan anförts hava vi härmed äran hemställa åt Stadsfullmäktige att med det allra snaraste vidtaga erforderliga åtgärder för fiskauktioners hållande här i Lysekil.

Lysekil den 21 Oktober 1919.

FISKKOMPANIET.	JOHANSSON & LÖWENDAHL.
C. James Andersson, Grundén & Co.	ERIC MATTSSON.
A, ANDREASSON & MATTSSON.	JOH:S E. BACKMAN.

Stadsfullmäktige beslöto att remittera motionen till Fiskhamnkommittén för inhämtande av dess yttrande.

- 1919-11-08 Till salu. Några ankor till salu i Ålevik. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-11-08/KJ)
- 1919-11-08 Befälsbevis för motorfiskefartyg. Konsul L. Laurin har av länsstyrelsen förordnats att utfärda bevis för befälhavare å motorfiskefartyg. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-11-08/KJ)
- 1919-11-26 Lokalförändring! B. Erikssons Bazaravdelning flyttar den 1 december till Kungsgatan [n:o] 10a (före detta Englund's Bosättningsmagasin). (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-11-26/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 18.]
- 1919-11-26 Lagfart söktes vid måndagens rådhusrätt på ett köpebrev, varigenom AB Hugo Hallgrens konservfabriker i Göteborg av Gustaf Cornér härstädes inköpte dennes fabriker med lösöre för ett pris av kronor 250.000 därav för fastigheterna 50.000 och för lösöret 200.000. Köpet avtalades redan 1917. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-11-26/KJ)
- 1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 177 (avskrift KJ):
Vid sitt sammanträde den 30 sistlidne oktober under § 172 i protokollet beslöt Stadsfullmäktige att till Fiskhamnskommittén för inhämtande av dess yttrande över en i Stadsfullmäktige av Herr Otto Gottfrid Löfving inlämnad motion om införandet av fiskauktioner i Lysekil.

Denna kommitté hade enligt föreliggande utdrag av sitt protokoll av den 29 november detta år avgivit följande yttrande i ärendet:

”Efter granskning av de tillgängliga bestämmelserna från andra orter och en stunds överläggning i saken, beslöt Kommittén, under uttalande av sin fullkomliga anslutning till den väckta motionen, hos Stadsfullmäktige tillstyrka, att fiskauktioner anordnas i Lysekil, men att tillika tillfälle dessutom gives för den, som ej vill försälja fisk å dylik auktion, att såsom hittills fritt få bestämma, på vilket sätt han önskar avyttra densamma.

Beträffande huvudgrunderna i övrigt fann Kommittén den å andra platser tillämpade principen med auktionsförrättare även för Lysekils vidkommande lämplig, och ansåg Kommittén ävenledes det tillämpade systemet för arvodets utgående åt denne tjänsteman i form av sportler önskvärdt, samt att i denna del bestämmelserna från Marstrand synes lämpliga för tillämpning i Lysekil.

I övrigt ansåg kommittén, att frågan närmast är en Hamnstyrelsens angelägenhet, och såsom sådan bör den också läggas under nämnda styrelse, vilken det således bör tillkomma, att för frågans slutliga lösning utfärda närmare bestämmelser.

Kommittén ansåg emellertid, att saken är av sådan vikt, att allt bör göras vad

göras kan, för att förslaget snarast möjligt blir realiserat, helst före instundande sillsäsong.

Platsfrågan har inom kommittén dryftats, varvid Rosvikstorg eller någon plats därintill ansågs såsom mest lämplig. För att utröna hamnstyrelsens mening härom, har Kommittén inhämtat dennas uttalande, vilket ävenledes bifogas detta protokoll.”

Enligt denna skrivelse meddelades ock, att sillvägareföreningen på fredagen lämnat det besked, att den i denna sak ville lämna Lysekils stad fria händer, och att det funnes anledning antaga, att föreningen vore villig stödja fiskauktionsförslaget i Lysekil.

Hamnstyrelsen hade beslutat att på det livligaste tillstyrka bifall till framställningen beträffande fiskauktioner och att för ändamålet upplåta plats på planen öster om tullhuset ävensom nödigt kajutrymme. Tillika förelågo bestämmelser rörande Göteborgs stads fiskhamn samt angående sill- och fiskauktioner i Smögen och Marstrand.

Herr vice Ordföranden yrkade, att Stadsfullmäktige skulle uttala sig för fiskauktioners hållande i Lysekil men i övrigt remittera frågan till Hamnstyrelsen, för att denna styrelse måtte uttala sig om detaljerna för försäljningens ordnande.

Herr Ljungberg hade från början ställt sig tveksam gent emot nyttan av dylika fiskauktioners inrättande här, som då Fiskhamnskommitténs i sitt yttrande uttalat, att de fiskare, som så önska, ej behöva sälja sin fisk å auktioner, utan såsom hittills fritt bestämna, på vilket sätt de önska avyttra sin vara, hade han intet emot förslaget, då det kunde vara till gagn för fiskarena, men säkerligen komme fisken dock att för allmänheten något fördyras genom dessa auktioner. Skulle förslaget, utfalla mindre fördelaktigt, så hade ju Stadsfullmäktige rätt att göra ändring i saken. Anslöt sig till Herr vice Ordförandens yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto att bifalla det i ärendet gjorda yrkandet.

1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 182 (avskrift KJ):
Följande skrivelse hade inkommit från Grötökommittén:

”Till Stadsfullmäktige i Lysekil.

Grötökommittén får härmed meddela, att avtal träffats med Majoren Arthur Asplund om upprättande av fullständigt förslag till hamnanläggning innanför Grötö.

Förslaget skall upptaga alternativ spårförbindelse över Kolholmarne och från

järnvägsstationen utanför Slätteskår, ävensom nivellering av Grötö och Kolholmarne med förslag till planering för upplagsplatser.

Arvodet skall beräknas efter Kungl. Taxan för tjänstemän i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, men får i varje fall ej överstiga 6.000 kronor.

Lysekil den 1 December 1919.

Å Kommitterades vägnar:

RAGNAR BERGER.

Stadsfullmäktige beslöto utan votering att godkänna detta avtal, och att det belopp, kronor 5.000, som för ändamålet erfordras nästa år, då i år redan för ändamålet utbetalats 1.000 kronor, utgår av oförutsedda utgifter i 1920 utgifts- och inkomststat.

1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 183 (avskrift KJ):
Uddevalla Orkesterförening hade hos Stadsfullmäktige ansökt om ett anslag å 400 kronor för år 1921 som bidrag för konserters hållande i Lysekil.

I ansökan framhölls, att bemälda förening kommer framdeles att ändra sitt namn till exempelvis "Västra Sveriges Orkesterförening".

Drätselkammaren, dit Herr Ordförande i Stadsfullmäktige remitterat ärendet, hade beslutat att hos Stadsfullmäktige tillstyrka beviljandet av ifrågavarande anslag, dock under förutsättning att statsunderstöd till föreningen beviljas för dylika konserters hållande.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla ansökan på det av Drätselkammaren föreslagna villkoret.

1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 187 (avskrift KJ):
Från Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar förelåg följande skrivelse:

Utdrag ur protokollet hållet vid sammanträde med Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar den 27 november 1919.

Närvarande: Herrar Ordföranden, vice Ordföranden, Mattsson, Sterner och Granberg samt Stadsingenjören Lundgren.

Vid protokollet undertecknad, sekreterare.

§ 55. Från Lysekils Järnvägsaktiebolag förelåg förnyad framställning om att Styrelsen måtte hos Stadsfullmäktige tillstyrka leverans av vatten för järnvägens lokomotiv, och skulle sådan vattenåtgång uppgå till cirka 6 kbm per

dag, de tider då vatten sålunda skulle få tagas från stadens vattenledning.

I anslutning till denna framställning hade Stadsingenjören till Styrelsen avgivit skriftligt yttrande i denna fråga, vilket nu förelåg, och hade Stadsingenjören ansett, att staden på vissa villkor bör tillmötesgå Järnvägsbolagets begäran.

Vattenstyrelsen beslöt att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen på sådana villkor, som Vattenstyrelsen kan finna lämpligt bestämma för tryggheten av att denna vattenleverans ej ofördelaktigt må inverka på tillgången av nödigt vatten för stadens behov i övrigt.

Som ovan

AXEL HOLMQVIST.

Från det justerade protokollet rätt utdraget; betygas

AXEL HOLMQVIST.

Härjämte voro bifogade järnvägsbolagets ansökan och Stadsingenjörens yttrande i ärendet.

Herr Sterner yttrade, att järnvägsbolaget upprepade gånger ansökt om dylik vattenleverans men fått avslag, och att det vore olämpligt att ej nu tillmötesgå järnvägsbolagets begäran, då staden är den störste intressenten i järnvägsföretaget.

Stadsfullmäktige beslöt enhälligt att bifalla framställningen i enlighet med Vattenstyrelsens föreliggande uttalande.

1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 188 (avskrift KJ):
Genom föredragen skrivelse ansökte Livsmedelsnämnden om ett anslag å 5.000 kronor för tiden 1 januari – 30 juni 1920 till lindring av de mindre bemedlades inom samhället levnadsvillkor.

Ansökningen hade av Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren, som enligt föreliggande utdrag av sitt protokoll av denna dag yttrat följande:

”Drätselkammaren beslöt, enhälligt att, med hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut av den 19 juni detta år, § 114 i protokollet, hos Stadsfullmäktige avstyrka beviljandet av dylikt avslag för nästa år men ansåg dock, att Stadsfullmäktige med framhållande av stadens synnerligen tryckta ekonomi böra uttala sig för att staden, trots det att kommunalt bidrag ej kan lämnas, likväl behärter stadens behov av understöd samt tilldelar staden bidrag av statsmedel med högsta möjliga belopp till ändamålet för nämnda tid.”

Herr Ordföranden yrkade ärendets bordläggning.

Herr Larsson ansåg, att man ej borde känna sig bunden av Stadsfullmäktiges beslut i sistlidne juni månad, då prisstegringen fortgått, och många hjälpbehövande finnas i samhället, samt att det i verkligheten ej bleve någon besparing att vägra bifall till detta anslag.

Herr Brännberg understödde Drätselkammarens uppfattning, då det vore önskligt att någon gång komma från dessa för staden så tyngande utgifter i budgeten.

Herr Ljungberg anmärkte, att Drätselkammaren i en hast måst avgiva sitt yttrande, att prisnivån visserligen ej förvärrats, men att ett avbrott av dyrtidsverksamheten vore värre att göra under vintern än på sommaren.

Stadsfullmäktige beslöt att bordlägga ärendet.

1919-12-02 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 189 (avskrift KJ):
Föreningen Folkets Hus hade hos Drätselkammaren ansökt om befrielse från erläggande av nöjesskatt för den biografföreställning som hålles den 5 dennes till förmån dels för de nödlidande Wien-barnen, dels för de nödlidande barnen i Norrland.

Drätselkammaren hade beslutat att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om bifall, och beslöt Stadsfullmäktige i enlighet därmed.

1919-12-.. Ångslupen RAN får en tvåcylindrig Skandia råoljemotor typ B82 om 40 hkr.
RAN får även en ombonad salong med 64 sittplatser. (ÅM, sid 39)

1919-12-11 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 195 (avskrift KJ):
Till förnyad behandling upptogs det under § 161 i protokollet för den 30 sistlidne oktober bordlagda ärendet om tomt å Slätten för det blivande länsepidemisjukhuset samt rörande vissa villkor för dylikt tomts upplåtelse, särskilt med hänsyn till vatten- och kloakledningen.

I denna fråga hade Landstingets sjukvårdskommittés arbetsutskott till Stadsfullmäktige överlämnat en nu föreliggande, så lydande skrivelse:

”Protokoll hållet vid sammanträde med det av 1917 års landsting tillsatta sjukvårdskommitténs arbetsutskott i Lysekil den 2 december 1919.

Närvarande: Herr Ordförande Gustaf Leksell samt ledamöterna Herrar Bernhard Olsson, Joh:s Marcusson och J. A. Johansson.

Vid protokollet undertecknad, Boman.

Ordföranden i Lysekils stadsfullmäktige Herr kyrkoherden Fritz Lüscher samt Herrar borgmästaren Axel Sundberg, bankdirektören Ragnar Berger och landstingsmannen C. Brännberg ävensom arkitekten R. Lange voro närvarande vid sammanträdet.

§ 1. Sedan sammanträdet öppnats redogjorde Herr Ordföranden för frågan om epidemisjukhus i Lysekil.

Efter en längre diskussion, därunder olika yrkanden framställdes, och sedan utskottet vitsordat dels att inom Lysekils stad ej någon lämplig tomt vore att anskaffa för uppförande av ifrågasatt epidemisjukhus dels ock att Lysekils stad genom inköp av erbjudna tomten i Slättens municipalsamhälle måste påtaga sig dryga kostnader, beslöt utskottet, efter framställning från kyrkoherde Lüscher:

att landstinget skulle mottaga erbjudna tomten i Slättens municipalsamhälle, som kostnads- och gravationsfri skulle överlämnas till landstinget,

att på landstingets bekostnad skulle grävning, sprängning och fyllning verkställas för nedläggande av erforderliga vatten- och kloakledningar från stadens huvudledningar i Landsväggsgatan till sjukhustomten,

att landstinget skulle bekosta ledningsrör för vattenledningen till 3 tum diameter och för kloakledning till 6 tum diameter,

att Lysekils stad, skulle, om den så önskade, erhålla rätt, att mot erläggande av prisskillnad, få ledningsrör av större dimensioner ävensom så kallade avgreningsrör nedlagda i stället för rör av beslutade dimensioner,

att Lysekils stad skulle tillerkännas rätt att tillkoppla önskade anslutningar, under villkor, att staden i sådant fall övertog skötseln och underhållet av ledningarna i sin helhet från tomtgränsen till huvudledningen, genom sin vatten- och kloakstyrelse,

att Lysekils stad skulle utan kostnad för landstinget lämna fritt vatten för sjukhusets behov, med tillämpande av de ordningsföreskrifter, som äro gällande i enlighet med för staden upprättat reglemente för vattenförbrukning,

att Lysekils stad utan särskild kostnad för landstinget skulle upplåta erforderlig mark å av staden ägt område för nedläggning av vatten- och kloakledningar på bekvämaste och kortaste vägen till stadens huvudledningar i Landsväggsgatan samt med rätt för landstinget att obehindrat verkställa erforderliga reparationer å ledningar intill dess staden övertog underhållet av ledningarna,

att Lysekils stad, såvitt på staden ankommer, utfäster sig, att landstinget för sjukhusets behov fritt får använda den väg, som nu finnes till sjukhustomten eller ny sådan, som framdeles möjligen kan bliva anlagd till sjukhustomten,

samt att landstinget och dess sjukvårdskommittés arbetsutskott kan påräkna allt det bistånd från Lysekils stads sida, som utan kostnader är skäligt, vid uppförandet och anläggandet av epidemisjukhuset.

På särskild fråga av kyrkoherde Lüscher, förklarade arkitekt Lange att ifrågasatt tomt i Slättens municipalsamhälle vore tillräckligt stor för nu ifrågasatt epidemisjukhus även om framdeles någon utvidgning av detsamma bleve erforderligt. Tomten skulle enligt av stadsingenjören Sven H. Lundgren i juli 1919 uppräntad kartsnitt i areal innehålla 6.110 kvadratmeter.

Som ovan
BIRGER BOMAN.

Justerat:

GUSTAF LEKSELL.	FRITZ LÜSCH.
BERNHARD OLSSON.	AXEL SUNDBERG.
JOH:S MARCUSSON	RAGNAR BERGER.
J. A. JOHANSSON.	C. BRÄNNBERG.
Rätt avskrivet betyga	
GUNNAR NYBLOM.	BIRGER BOMAN.

Denna skrivelse hade av Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren för dess yttrande, vilket nu förelåg, och hade Drätselkammaren beslutat att hos Stadsfullmäktige förorda av de i ovannämnda protokoll uppsatta villkoren, dock med det tillägg, att den eventuella överenskommelsen inryckes, att beträffande leverans av fritt vatten, dylik leverans skall avse att gälla från stadens vattenledning.

Mot beslutet i Drätselkammaren hade Herr Bovik reserverat sig, vad beträffar dimensionen av kloakrör till sjukhuset, då han föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte yrka på nedläggandet av sådana rör av minst 9 tum diameter.

Sedan handlingarna i ärendet lästs yttrade Herr Ordföranden följande:

Att han i egenskap av Stadsfullmäktiges Ordförande tillskrivit Ordföranden och ledamöterna i arbetsutskottet med relaterande av ärendets hela gång alltsedan detsamma första gången i härvarande Stadsfullmäktige behandlades den 15 augusti 1914, samt att han av arbetsutskottet anmodats att närvara vid dess nämnda sammanträde.

Ansåg, att man ej borde fästa sig vid reservationen i Drätselkammaren beträffande läggandet av kloakrör av grövre dimension till sjukhuset utan hålla sig till de i föreliggande protokoll gjorda erbjudandena och yrkade bifall till antagande av samtliga de i arbetsutskottets nämnda protokoll upptagna villkoren med det av Drätselkammaren föreslagna tillägget samt föreslog tillika, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren att med Aktiebolaget Göteborgs Bank träffa slutlig överenskommelse om köp av det område å Slätten, om vilket förr med nämnda bank underhandlats.

Herr Sterner anmärkte, att det i arbetsutskottets erbjudande stod att gravationsfri överlämna tomten, en sak staden givetvis gärna gör, för den händelse detta är möjligt, och föreslog, att i villkoren för överenskommelsen sättes ”om möjligt gravationsfri”, då man ej känner till de gamla förhållandena rörande gravationer för området, och man ej hunnit erhålla det begärda gravationsbeviset.

Herr Berger upplyste, att det finnes några gamla nyttjanderätter för området ifråga, dock av oväsentlig betydelse, men att säljaren får påtaga sig den eventuella risken härför.

Herr Ljungberg hemställde, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att om Landstinget kunde få någon ersättning av staten för detta sjukhusbygge med tillhörande tomt, så borde staden i sin ordning få skäligen gottgörelse för sina utlägg för denna tomt.

Då överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige enhälligt följande:

Att, under förutsättning av ett köp av ifrågavarande område å Slätten kan ske på för staden antagliga villkor, ingå på de av bemälda arbetsutskott nu föreslagna, i dess ovannämnda protokoll intagna villkor rörande tomt för sagda länsepidemisjukhus, dock med det av Drätselkammaren föreslagna tillägget rörande vattenleverans samt beträffande tomtens överlämnande gravationsfri, att staden härtill är villig, såvida det låter sig göra,

Att göra den av Herr Ljungberg föreslagna framställningen med hänsyn till den eventuella ersättning staten kommer att lämna för dylikt sjukhusbygge med tillhörande tomt.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren att snarast träffa avtal om köp med Aktiebolaget Göteborgs Bank av berörda område å Slätten.

1919-12-11 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 196 (avskrift KJ):
Till förnyad behandling upptogs det under § 188 den 2 dennes bordlagda ärendet, Livsmedelsnämndens begäran om beviljandet av ett anslag å femtusen

(5.000) kronor att utgå under tiden 1 januari – 30 juni 1920 till lindring av de mindre bemedlades inom samhället levnadsvillkor, och hade ärendet före nämnda sammanträde av Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren, som med hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut under § 114 i protokollet för den 19 sistlidne juni beslutat att hos Stadsfullmäktige avstyrka beviljandet av dylikt anslag under framhållandet av att Stadsfullmäktige måtte under påpekande av stadens synnerligen tryckta ekonomi uttala sig för, att staden, trots att kommunalt bidrag ej kan lämnas, likväl **bejärter** stadens behov av understöd samt tilldelar staden bidrag av statsmedel med högsta belopp till ändamålet för nämnda tid.

Under den i ärendet nu uppkomna diskussionen yttrade sig:

Herr Löfgren, som yrkade, att ett belopp av 2.000 kronor måtte för ifrågavarande ändamål för sagda tid beviljas och framhöll om motiv för detta yrkande, att om staden ej beviljar dylikt anslag och ej heller erhåller statsbidrag för ifrågavarande verksamhet, så kan den under de senaste åren bedrivna barnbespisningen i folkskolan ej vidare uppehållas annat än att därtill bevilja direkt anslag ur stadskassan, en sak som bleve samhället vida kostbarare än att nu bevilja detta anslag å 2.000 kr.

Dessutom finnas i samhället många äldre, orkeslösa och fattiga personer åtnjutande små pensionsunderstöd, vilka personer äro i stort behov att kunna få hjälp till ved och andra förnödenheter.

Föreslog tillsättandet av en kommitté av 5 personer, därav representanter från fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden och folkskolans lärarekår, för handhavandet av medel från staden och staten till dyrtidsverksamheten.

Herr Ljungberg instämde i Herr Löfgrens yrkande och förslag samt föreslog, att det måtte uppdragas åt Valkommittén att föreslå personer i en dylik kommitté.

Herr Berger understödde likaledes och påpekade det faktum, att det i samhället finnes många gamla och fattiga personer, vilka trots sitt nödläge ej vilja vända sig till fattigvården för erhållande av hjälp.

Då överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige utan votering att fatta följande beslut i ärendet:

Att för bemälda tid till lindring av de mindre bemedlades inom samhället levnadsvillkor anslå ett belopp av kronor tvåtusent (2.000) att upptagas i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

att tillsätta en kommitté av 5 personer, därav representanter från fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden och folkskolans lärarekår, för handhavandet av medel från staden och staten till dyrtidsverksamheten.

samt att till Valkommittén uppdraga att å medlemmar i dylik kommitté upprätta förslag och med detsamma till Stadsfullmäktige snarast inkomma.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Herr Ordföranden i Livsmedelsnämnden, Disponenten W. Reinhold, att, med framhållande av stadens synnerligen tryckta ekonomiska läge, till Konungen ingiva underdånig ansökan om erhållandet av bemälda högsta möjliga bidrag av statsmedel.

1919-12-11 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 201 (avskrift KJ):
Hos Drätselkammaren hade framställning gjorts om befrielse från erläggande av nöjesskatt för biografföreställningar till förmån för nödlidande Wienbarnen, å Reginateatern den 6 dennes och å Stora Biografen den 7 dennes.

Med anledning av denna framställning hade Drätselkammaren beslutat att hos Stadsfullmäktige göra följande uttalande:

”Drätselkammaren, som visserligen fattat, att Stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 2 dennes uttalat sig för befrielse i dylika fall, beslöt dock att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige med tillstyrkan om bifall till framställningen samt med framhållande av att Stadsfullmäktige ej vid nämnda sammanträde lämnat Drätselkammaren något som helst uppdrag att på egen hand bestämma över liknande ansökningar.”

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt dels att medgiva befrielse från nöjesskatt för ifrågavarande föreställningar, dels att uppdraga åt Drätselkammaren, att densamma hädanefter själv må meddela beslut om dylik befrielse, då det gäller nöjestillställningar till förmån för välgörande ändamål.

1919-12-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 209 (avskrift KJ):
Idrottsföreningen Kamraterna hade hos Drätselkammaren ansökt om ett anslag å 200 kr. för år 1920, och hade Drätselkammaren beslutat att med ärendet ingå till Stadsfullmäktige under enhällig tillstyrkan om bifall till framställningen, och att beloppet för ändamålet upptagas i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att bevilja ifrågavarande anslag att utgå såsom Drätselkammaren föreslagit.

1919-12-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 211 (avskrift KJ):
Från Hälsovårdsnämnden hade till Stadsfullmäktige inkommit skrivelse, vilken i huvudsak innehöll följande:

att distriktsbarnmorska skall anställas i staden från och med den 1 nästa april.

att uppsäga de nuvarande barnmorskorna från deras befattning till nämnda dag, samt att bevilja nämnda barnmorskor eller den av dem, som icke blir antagen till distriktsbarnmorska, en pension av 500 kronor om året från den 1 april 1920, med villkor, att sådan pensionstagare, som är bosatt i staden, under de nästpåföljande fem åren biträder med barnmorskevården i staden på sätt Hälsovårdsnämnden närmare bestämmer.

Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige hade remitterat denna skrivelse till Drätselkammaren för dess yttrande.

Drätselkammaren, som ansett sig endast böra avgiva yttrande över den del i skrivelsen, som rör barnmorskornas pensionering, hade beslutat att härutinnan hos Stadsfullmäktige tillstyrka Hälsovårdsnämndens förslag.

Stadsfullmäktige beslöt enhälligt att bifalla Hälsovårdsnämndens föreliggande förslag och att till nämnden överlämna att vidtaga de i bemälda förslag nämnda åtgärderna i saken.

1919-12-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 212 (avskrift KJ):
Genom föreliggande skrivelse anhöll Byggnadsnämnden om beviljande av ett anslag å 2.000 kronor för år 1920 till uppgörande av förslag till nya byggnadsbestämmelser för staden, och skulle detta anslag utgå till Arkitekten Blanck för biträde vid uppgörandet av dylikt förslag.

Drätselkammaren, dit Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige remitterat ärendet hade beslutat att hos Stadsfullmäktige enhälligt tillstyrka ifrågavarande anslags beviljande och att beloppet för ändamålet upptages i 1920 års utgifts- och inkomststat för uttaxering.

Stadsfullmäktigt beslöt enhälligt bifalla framställningen, och att medel för ändamålet skola utgå såsom Drätselkammaren föreslagit.

1919-12-22 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 218 (avskrift KJ):
Herr Ordföranden yttrade såsom avslutning på detta års arbete i Stadsfullmäktige följande:

”Mine Herrar!

När jag från denna plats har att föredraga de ärenden, som återfinnas på föredragningslistorna, med därtill hörande utredningar, får jag alltid ett år för år starkare intryck av, huru det allra värdefullaste i stadsfullmäktiges handlingar äro just dessa utredningar av respektive nämnder, utskott och styrelser,

erkannerligen Drätselkammaren, och då känner jag tacksamhetsskulden till alla dem, som hava plats i dessa nämnder och styrelser, och jag tackar dem i dag vid det sista sammanträdet på detta århundradets andra decennium för det utförda arbetet och alldeles särskilt går detta mitt tack till Drätselkammaren, som haft den tyngsta bördan.

Alla glädjas vi väl över, att slutet för de statliga nämnders verksamhet, som kriget påkallat, nu ligger oss närmare än nånsin förut och till medlemmarne av livsmedelsnämnden här, vars verksamhet nu upphör, vill jag härmed uttala ett tack för deras ingalunda lätta och alltid otacksamma arbete.

Mitt särskilda tack går också till eder alla för det vänliga bemötande och det överseende, som kommit mig till del.

Ett hjärtligt tack och på samma gång en god jul och ett gott nytt år.”

Herr vice ordföranden yttrade härefter följande:

”Herr Ordförande!

För de vänliga ord, som Ni Herr Ordförande yttrat till oss, beder jag att få å Stadsfullmäktiges vägnar få framföra ett djupt tack.

Ånyo har ett år gått till ända, då vi fått åtnjuta ynnesten av Eder utmärkta ledning. I en församling som denna, där flera meningar äro representerade, ett förhållande, som icke kan vara annorlunda, det skulle vara onaturligt annars, har Ni icke kunnat undgå märka, att dessa meningar dock alltid enats däri, att Ni Herr Ordförande alltid låtit dem komma till deras rätt. Ni har så mycket lättare kunnat utföra det värvet att vara en rättvis och opartisk ordförande, som Ni varit övertygad om, att alla, vi här församlade kommunens representanter varit besjälade av ett gemensamt mål, nämligen vårt samhälles bästa och välfärd.

Inneslutande oss i Eder fortfarande välvilja, hava vi äran önska Eder en god jul.”

1919-12-24 För skridskoåkningen på Lassa har Drätselkammaren beslutat bekosta renhållning av isen, då så påfordras och låter sig göra, samt vidare att låta uppsätta en större elektrisk lampa för att skridskoåkningen skall kunna pågå någon stund på aftnarne. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-12-24/KJ)

1919-12-24 Å Mekaniska Verkstaden insamlades genom den utförda övertiden kronor 443:44 av vilket belopp hälften erkänts redovisat till Landsorganisationens insamling och andra hälften till vänsterpartiets arbetsutskott. (Nya Lysekils-Kuriren, 1919-12-24/KJ)

- 1919   Konservfabrikernas tillverkningsvärde uppgår till cirka 3,5 miljoner kronor. Det framgår ej om andra fabriker än bohuslänska ingår i statistiken. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 24)
- 1919-1920   Från Lysekilsdistriktet skeppas under denna tid få stentransporter. Depressionen efter första världskriget spelar säkert in.
- 1919-1920   Ernst Hörman utför undersökningar av tomtningarna på Stora Skeppsholmen och på Saltön vid Lysekil. (Ernst Hörman, Ruinerna på Skeppsholmen) (Johan Pettersson, Skärgårdsbebyggelsen i Bohuslän, sid 75-82) (Johan Pettersson, Kulturminnen i Bohuslän, sid 104-105)
- 1919-1920   I Norra skolan, dagens Hemvärnsgård/Försvargård/Föreningsgård, har Gerda Maria Strandén detta år ett förordnande som biträdande folkskollärare. [Anm: Gerda Strandén bor på dagens Kungsgatan 8.]

./